

გაჩვენოს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პირობათმომხრებელი მოსახლეობის მდგომარეობის შესახებ

დღეს მოსალოდნელია ცვალებადი მოდერული, უნალექოდ, ცვალებადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო რაიონებში - 15-20, შიდა-თიან რაიონებში - 8-13, მაღალ მთაში - 2-7 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 10 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 760 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია წვიმა, მთაში - თოვა.

კრიკოსი N10

თავისუფლებისთვის და დამოუკიდებლობისთვის იუნკერების თავგანწირვა ჩვენს მესხეთში დარჩა, მათი გმირობის მაგალითი ჩვენი თაობებისთვის სახელმძღვანელოა, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარია შვიდშაბათს პარლამენტში, 1921 წლის თებერვალში კოჭორტაბანკისთან დადგენილ იუნკერთა ხსოვნისადმი მიძღვნილ ღონისძიებაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა. მთავრობის მეთაურმა, პრეზიდენტთან და პარლამენტის თავმჯდომარესთან ერთად, პარლამენტის ენოში გვირგვინით შეამკო იუნკერთა მემორიალი და პატივი მიაგო მათ ხსოვნას.

საქართველოს საპარლამენტო დელეგაცია, საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარის ნიკოლოზ სამხარაძის ხელმძღვანელობით, ოფიციალური ვიზიტით ჩეხეთის რესპუბლიკაში იმყოფება. ჩეხეთის კოლეგები დაინტერესდნენ ჩვენი ხედიდან შავი ზღვის რეგიონში მოვლენების შესახებ განვითარების შესახებ, განსაკუთრებით, რუსეთის მხრიდან დონბასში შეჭრის შემდეგ. აგრეთვე, ჩეხეთის მხარე მოგვწოდა ინფორმაცია, რას გეგმავს ევროკავშირი და ნატო რუსეთის აგრესიის შესახებ, - განაცხადა ნიკოლოზ სამხარაძემ.

სენაკის საკრებულოს თავმჯდომარედ ბარტია „საქართველოსთვის“ წევრი ირაკლი კაჭარავა აირჩიეს. მას მხარი ერთიანი ნაციონალურმა მოძრაობამ დაუჭირა. კენჭისყრაში მონაწილეობდა საკრებულოს 17 წევრი. პროცესში მონაწილეობა არ მიუღიათ „ქართული ოცნების“ წევრებს. სენაკის საკრებულოში 33 დეპუტატია, აქედან 16 წევრი ჰყავს „ქართული ოცნებას“, ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას - 13, ხოლო ბარტიას „საქართველოსთვის“ - 4.

რატომ არ ვითხოვთ ზუსტად იგივე სანქციების დაწესებას აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მიმართ, როგორც ახლა დონეცკისა და ლუგანსკის მიმართ დაწესდა? 2008 წელს აშშ-ის პრეზიდენტ ბუშის ადმინისტრაციამ მოაშვა ასეთი სანქციების პაკეტი, მაგრამ მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის გამო, მათი ხელმოწერა გადაიფიქრა, - ამის შესახებ საქართველოს მესამე პრეზიდენტის მიმართვაშია ნათქვამი, რომელიც მის „ფეისბუქის“ ბიბლიოთეკაში გავრცელდა. „თუ იგივე სანქციები დაწესდება, გეღარავინ ააშენებს სასტუმროებს აფხაზეთში, არ მოიწვევს სეპარატისტული რეჟიმების წარმომადგენლებს და „მოქალაქეებს“. მათ მოგზაურობა მხოლოდ რუსეთში შეეძლებათ და ეს საბოლოოდ ძალიან გაამყარებს საქართველოს შანსებს რეგიონების მშვიდობიან რეინტეგრაციაზე“, - აღნიშნულია მიმართვაში.

მოაშვადა ირმა შირვაშიძე

პროექტების რეალიზაცია და დაფინანსება გაიზარდა

აჭარის სოფლის მეურნეობის მინისტრი გიორგი სურმანიძე ქედის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიულ ერთეულებში მერის წარმომადგენლებს და მეწარმეებს შეხვდა. შეხვედრას ესწრებოდნენ აჭარის უმაღლესი საბჭოს აგრარულ და გარემოს დაცვის საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ფრიდონ ფუტყარაძე, საქართველოს პარლამენტის წევრი ანზორ ბოლქვაძე, ქედის მუნიციპალიტეტის მერი როლანდ ბერიძე და მინისტრის მოადგილე მირიან ქათამაძე.

შეკრებებზე 2022 წელს დაგეგმილი პროგრამები და მათი სპეციფიკა სოფლის მეურნეობის მინისტრმა გააცნო და სამომავლო კოორდინირებული თანამშრომლობის საკითხებზე ისაუბრა. როგორც გიორგი სურმანიძემ აღნიშნა, სამინისტროს 2022 წლის ბიუჯეტი 1 154 476 ლარით გაიზარდა და 20 055 441 ლარით განისაზღვრა. 2021 წელთან შედარებით, იზრდება სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებებისა და საოჯახო მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობის პროგრამა, რომლის ბიუჯეტი 1 415 783 ლარია. დაფინანსდება 270 პროექტზე მეტი.

ფრიდონ ფუტყარაძის განცხადებით, შარ-

შანდელთან შედარებით, გაორმაგებულია სოფლად მეწარმეობის განვითარების ფარგლებში დასაფინანსებელი პროექტების რაოდენობა, რაც არანაკლებ 24 პროექტის 3 197 640 ლარით დაფინანსებას გულისხმობს.

ეს მნიშვნელოვან სარგებელს მოუტანს როგორც თავად მეწარმეებს, ისე მუნიციპალიტეტსა და რეგიონს.

ანბა ჩხიკვაძე

მაია ხაჯიშვილმა სკოლები მოინახულა

მაია ხაჯიშვილი, რესურსცენტრის უფროსი და სპორტის მინისტრის მია ხაჯიშვილი ბათუმის საჯარო სკოლებში არსებულ ვითარებას გაეცნო.

მინისტრმა, რესურსცენტრის უფროსი გონა დავითაძესთან ერთად, ქალაქ ბათუმის N7 და N9 საჯარო სკოლები მოინახულა.

სკოლებში სტუმრობისას განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო მოსწავლეთა გამოცხადებისა და უსაფრთხო გარემოში სწავლისთვის საჭირო პირობების შექმნის საკითხს.

სკოლებში მოსწავლეთა გამოცხადების მანქანებზე გახრდილია და შემოღობულია კოვიდდადებითობის შემთხვევები.

აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს პროგრამით მიმდინარეობს ბათუმის N9 საჯარო სკოლის სრული რეაბილიტაცია. პირველ ეტაპზე განხორციელდა ახალი სახურავისა და მზის ელექტროპანელების მოწყობა.

მიმდინარე წელს განხორციელდება ფასადის სრული რეაბილიტაცია. ასევე, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის მოეწყობა ლიფტი. დაგეგმილია სკოლის ინტერიერისა და ტერიტორიის სრული რეაბილიტაცია.

«თუკი პუტინი დააპირებს «ამოქრავებს» საქართველოს მიმართულაბით, მას აქ დასაყრდენი ქალაქი დასჭირდება»

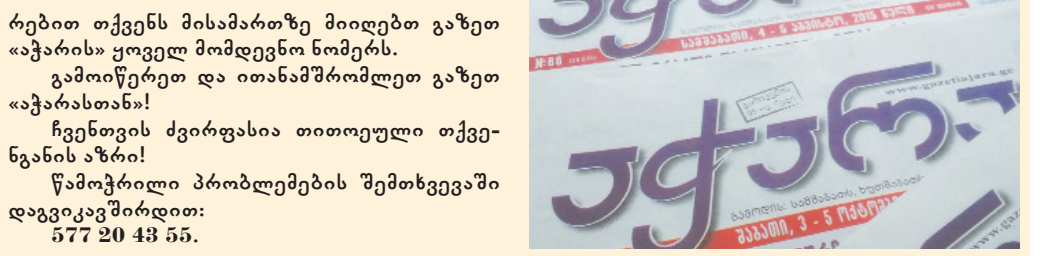
მათა ფუტყარაძე არჩევნებში ჩაება

გამოინერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცვლილებების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს. გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან»!

ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი!

წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

საკორდინაციო საბჭო შეზღუდვები შეამსუბუქა

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

საქართველოში არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის ანალიზის საფუძველზე, უწყებთაშორისმა საკორდინაციო საბჭომ მოქმედი რეგულაციების შემსუბუქების გადაწყვეტილება მიიღო

სხდომაზე, რომელიც პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლარიას შემადგენლობით, მთავრობის ადმინისტრაციაში გაიმართა, აღინიშნა, რომ ქვეყანამ „ომიკონის“ შტამის გავრცელების პიკი გადაიარა, რაც შეზღუდვების ეტაპობრივი მოხსნის შესაძლებლობას იძლევა.

უწყებთაშორის საკორდინაციო საბჭოს გადაწყვეტილებით:

27 თებერვალს დაგეგმილ საქართველო-რუსეთის სარაგბო მატჩზე დაიშვება მაყურებელთა 50%;

პირველი მარტიდან, საპაერო, სახმელეთო და საზღვაო საზღვრით შემოსილი უცხო ქვეყნის ყველა მოქალაქე/რეზიდენტი, რომელიც არის სრულად ვაკცინირებული; ხოლო ვაკცინაციის არქონის შემთხვევაში - წარადგენს 72-საათიანი ვალიდურობის მქონე PCR-ტესტს (მესამე დღეს PCR ტესტირების ვალდებულების გარეშე); იხსნება ქვეყნის ე.წ. ჩამკეტი;

ქვეყანაში საქართველოს მოქალაქეების PCR-ტესტით შემოსვლის შემთხვევაში, იხსნება მესამე დღეს PCR-ტესტირების ვალდებულება, ხოლო PCR ტესტის არქონის შემთხვევაში, არსებული 8-დღიანი თვითიზოლაცია შემცირდება 5 დღემდე;

რეგულაციების შემსუბუქების გათვალის-

წინებით, უქმდება ბიზნესვიზიტორების, „იმუ-შეე საქართველოდან“ და სტუდენტური აპლიკაციები.

კვების ობიექტებში ღია სივრცეში ერთ მაგიდასთან დაიშვება 15 ადამიანი (არსებული 10-ის ნაცვლად);

დახურულ სივრცეში ერთ მაგიდასთან დაიშვება 10 ადამიანი (არსებული 6-ის ნაცვლად);

უქმდება სტუმართა მაქსიმალური რაოდენობის შეზღუდვა;

სოციალური ღონისძიებების (წვეულება,

დაბადების დღე, ქორწილი, ქელეხი) გამართვა დასაშვებია იქნება იმავე პირობით - დახურულ სივრცეში ერთ მაგიდასთან - 10 ადამიანის, ხოლო ღია სივრცეში - ერთ მაგიდასთან 15 ადამიანის განთავსება.

პირველი მარტიდან უქმდება საკარანტინე სივრცეები, ე.წ. კოვიდსასტუმროები, დღეიდან აღნიშნულ სივრცეებში ინფიცირებულთა შეყვანა შეჩერდება;

უქმდება თერმოსკრინინგისა და კურნალის წარმოების ვალდებულება;

უქმდება დეზობარიერის ქონის ვალდებულება.

უქმდება ბუფეტის მომსახურებაზე შეზღუდვა;

4 მარტიდან დასაშვებია კლუბების ფუნქციონირება - ღონისძიების საერთო ფართობის 60%-იანი დატვირთვით.

15 მარტიდან დასაშვებია კონფერენციების, სემინარების და ტრენინგების ჩატარება შეზღუდვების გარეშე;

საკორდინაციო საბჭოს სხდომები ყოველკვირეული სიხშირის ნაცვლად, ორ კვირაში ერთხელ გაიმართება.

უწყებთაშორის საკორდინაციო საბჭო განაგრძობს ეპიდემიოლოგიურ ტენდენციებზე დაკვირვებას და შემდგომ გადაწყვეტილებებს ვითარების შესაბამისად მიიღებს. პრემიერ-მინისტრის ხელმძღვანელობით მოქმედი უწყებთაშორის საკორდინაციო საბჭოს მუშაობაში აქტიურად მონაწილეობს საქართველოს პარლამენტი და პრეზიდენტის ადმინისტრაცია.

ტყვიის კვლევის პროგრამა გაფართოვდა

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

წელს აჭარის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებდა ორსულ და ლაქტაციის პერიოდში მყოფ ქალებში ტყვიის შემცველობის განსაზღვრას, გაფართოვდა. 2022 წლიდან პროგრამით 8-14 წლამდე მოზარდები ისარგებლებენ

აჭარის ჯანდაცვის მინისტრის მოადგილე მარი ზანაქიძე და აჭარის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ხელმძღვანელი რუსუდანი შავეიშვილი, პროგრამის ფარგლებში, ირის ბორნაშილის სახელობის სამედიცინო ცენტრ „მედინაში“ მეან-გინეკოლოგებს შეხვდნენ და ორსულთა კონსულტირებისა და ანალიზის აღების პროცესს ადგილზე გაეცნენ. ასევე, ბავშვების კონსულტირებას და ანალიზის აღების პროცესს გაეცნენ სოფ. ახალი მდინის ცენტრშიც.

„მიმდინარე წელს კვლევა ჩატარდება საპროგნოზოდ 4500 ორსულსა და ლაქტაციის პერიოდში მყოფ ქალ ბენეფიციარებს, კვლევის შედეგების მიხედვით ჩატარდება განმეორებითი კვლევები. ამასთან ერთად, კვლევა ჩატარდება პირველადი ჯანდაცვის ქსელის რეფერირებულ 8-14 წლამდე ასაკის საპროგნოზოდ 3800 ბავშვს. პარალელურად, ჩვენ ვიკვლევთ მიხეზებსაც. „უნისფთან“ ერთად დაავადების კონტროლის ცენტრმა დაიწყო წყლის და გარემოში არსებული სხვა გამომწვევი მიხეზების კვლევა, რაც იწვევს ტყვიის შემცველობის გაზრდას ორგანიზმში“, - აღნიშნა შეხვედრაზე მარი ზანაქიძემ.

აჭარის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ხელმძღვანელის რუსუდანი შავეიშვილის ინფორმაციით, „პროგრამა რეგიონში 2020 წლიდან ხორციელდება. გასულ წელს 6000-

მდე ორსულის კვლევა ჩატარდა და საკმაოდ სერიოზული მასშტაბი აღინიშნა. კერძოდ, 300-ზე მეტი ორსული სისხლში აღმოჩნდა ტყვიის მაღალი შემცველობა. პროგრამით მოსარგებლებები არიან აჭარის სამედიცინო დაწესებულებებში საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული 2022 წლის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის „დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა“ ანტენატალური კომპონენტით მოსარგებლე ორსულები და ლაქტაციის პერიოდში მყოფი ქალები, რომლებიც რეგისტრირებული არიან აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე. წელს პროგრამა გაფართოვდა და პროგრამით 8-14 წლამდე მოზარდები უკვე სარგებლობენ“.

„პირველი კვლევა 12 კვირის ფეხმძიმობის პერიოდში გაეკეთა. მასშტაბი იყო 4 და არანაირი მდებარეობა არ დამჭირვებია, განმეორებით დღეს ჩავიტარე კვლევა და ანალიზის პასუხის შემდეგ ველოდები თუ რა რჩევას მომცემს ექიმო“, - ამბობს 38 კვირის ფეხმძიმე სედიკო კახაძე.

ქალებს კვლევა ჩატარდება იმ დაწესებულებაში, სადაც ღებულობენ ანტენატალურ მომსახურებას. აუცილებელია ისინი რეგისტრირებულნი იყვნენ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, ხოლო ბავშვების კვლევის საჭიროებას განსაზღვრავს ოჯახის ექიმი.

ისპანელი ფრიკაიდერები - გოლდრაქიზა

სამთო-სათხილამურო კურორტ გოდერძის ტურისტული შესაძლებლობებით პროფესიონალი მთხილამურე ბლოგერები დაინტერესდნენ. ფრიკაიდის ესპანელი მთხილამურეებმა, რომლებიც რეგიონის აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მოწვევით სტუმრობდნენ, კურორტის ექსტრემალური და საორტული სათხილამურო ტრასები გამოსცადეს. ფრიკაიდი, იგივე თავისუფალი სრიალი, სათხილამურო დისციპლინაა, რომელიც კონკრეტული დანიშნულებისა და წესების გარეშე, ბუნებრივ უსწორმასწორო ფერდობებზე ტარდება. როგორც ფრიკაიდერებმა აღნიშნეს, კურორტი გოდერძი ერთ-ერთი საუკეთესო ექსტრემალური, პროფესიონალური სტილით სრიალისთვის. იქ შესაძლებელია როგორც ძირითად ბილიკზე, ისე გაუკვალავ ადგილებში სრიალი, რაც ძალიან პოპულარულია დღეს მსოფლიოში. მათ თავიანთი შთაბეჭდილებები ასიათასობით გამომწერს გაუზიარეს, რომელ-

თა შორის უმრავლესობა პროფესიონალი მთხილამურე და ფრიკაიდერია. ბლოგერებმა უკვე გამოაქვეყნეს სტატია პოპულარულ სპორტულ გამოცემაში Nevasport, რომელსაც 12 მილიონამდე მომხმარებელი ჰყავს. გარდა სტატიებისა, ისინი პროფესიონალ მთხილამურეებსა და მათ გამომწვერებს კურორტზე გადაღებულ ფოტოებსა და ვიდეორგოლს გაუზიარებენ.

„რომ შევჯამოთ, ეს იყო შესანიშნავი მოგზაურობა ქვეყანაში, რომელიც დამალულ მარგალიტს ჰყავს. შემდეგ წელს ჩვენ აქ აუცილებლად დავბრუნდებით, რათა უკეთ გავიცნოთ ეს ქვეყანა და ვისამიზნოთ იმ ყველაფრით, რასაც აქ გვთავაზობენ: ბევრი თოვლი, უგემრიელები საჭმელი, საყვარელი ხალხი, სასწაული ხედები, სათავგადასავლო სათხილამურო ტრასები და მომაჯადოებელი კულტურა“, - წერენ ბლოგერები.

ანბა ჩხიკვაძე

ქალაქის როლი

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

„შუახვევის მუნიციპალური გენდერული თანასწორობის საბჭოს“ შემადგენლობა მნიშვნელოვნად გადახალისდა. საბჭოს შემადგენლობაში არიან შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ ტაყიძე, ვიცე-მერი მირიან აბაშიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, თავმჯდომარის პირველი მოადგილე გიორგი დავითაძე. საბჭოს თავმჯდომარედ ფატი ჭალაღიძე არჩეულია.

შუახვევის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომაზე შუახვევის მუნიციპალური გენდერული თანასწორობის საბჭოს 2022-2023 წლების სამუშაო გეგმა დაამტკიცეს, რომლის მიზანია მუნიციპალიტეტში ეფექტიანი მუშაობის წარმართვა. გაიმართა სხვადასხვა აქტივობა. მეტ დატვირთვას შეიძინა ინოვაციური პროგრამა „სოფლად მცხოვრები ქალების სოციალურ-ეკონომიკური გაძლიერება“. ეს პროგრამა ქვეყნის მასშტაბით პირველად შუახვევი ამოქმედდა და მისი არეალი და ბიუჯეტი ფართოდება და იზრდება.

„შუახვევის მუნიციპალური გენდერული თანასწორობის საბჭოს“ მიზანმიმართულად მუშაობს. საკრებულოს წევრებად ორი ქალი არჩეული, 10-მდე საჯარო სკოლის დირექტორი და მოვალეობის შემსრულებელია. თვითმმართველობის ორგანოებში ქალები საბასუსისმგებლო თანამდებობებზეც მუშაობენ. ქალია მერის მოადგილე, ა(ა)იპ-ის ხელმძღვანელები და მრავალმხრივი დედათა ხარისხის მქონე მშენებელია. ჩვენი მიზანია, სოფლებში მოვიწოდოთ ის ობიექტები, სადაც ქალები საქმიანობენ, შევხვდეთ სოფლად მცხოვრებ ფერმერ ქალებს. ასეთი აქტივობები მათ როლსაც და პასუხისმგებლობას გაზრდის. განსაკუთრებული ყურადღება საზოგადოებრივ საქმიანობაში ახალგაზრდა და მრავალმხრივი დედათა ხარისხის მქონე ქალების დაეხმობა“, - გვითხრა „აჭარის გენდერული თანასწორობის საბჭოს თავმჯდომარემ, აჭარის უმაღლესი საბჭოს წევრმა ფატი ხლვაშვილმა.

ნატა მახუშია პირველია

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

ბაკურიანში ამ დღეებში სპორტის ზამთრის სახეობების საკლუბო პირველობებს უმასპინძლა ორ ასაკობრივ ჯგუფში. 2005-2006 წლებში დაბადებულ გოგონათა სპორტული კლუბი „ქედელების“ აღსაზრდელმა, მეცხრე კლასის მოსწავლე ნატა მახუშიამ. მან სლოპში პირველი ადგილი დაიკავა.

მეხეშიძეების გვარის წარმომადგენლები სათხილამურო სპორტში ადრევე წარმატებით გამოდიოდნენ, მაგრამ ნატას მსგავსი შედეგისთვის გოგონათა შორის არავის მიუღწევია. ნატა საქართველოს ჩემპიონატის პრიზიორიცაა. 8 წლის იყო, როცა თხილამურებზე დადგა. მის ასაკობრივ ჯგუფში წელს გოგონათა შორის „გომარდელის თასიც“ დაისაკუთრა.

ნატა სპორტს წარჩინებულ სწავლასაც უთავსებს. მომავალ სპეციალობად ისტორიკოსობა აქვს არჩეული. ასევე, სურს ქვეყნის ან რეგიონის სათხილამურო ფედერაციის პრეზიდენტობა.

„პირველი ქალი ვიქნები, ვინც ფედერაციას ჩაუდგება სათავეში. ჩემი მიზანია, მეტი გოგონა მოვიზიდოთ სპორტის ზამთრის სახეობებში, რათა მომავალ ოლიმპიადებზე საქართველოს ჰქონიყ აუღერდეს, - გვითხრა ნატამ.

„თუკი პუტინი დააპირებს „ამოძრავებას“ საქართველოს მიმართებით, მას აქ დასაყრდენი ძალები დასჭირდება“

ორმა ციხეშია 27 48 93

ამდენ ხანს ომის დაძაბულ მოლოდინში მყოფი მსოფლიო ყალბე დადგა, ორშაბათს რუსეთმა პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინის გადაწყვეტილებით აღიარა დონეცის და ლუგანსკის სახალხო რესპუბლიკების დამოუკიდებლობა და მათთან მეგობრობის, თანამშრომლობის და ორმხრივი დახმარების შესახებ ხელშეკრულება გააფორმა. „მათგან კი, ვინც კივილი ჩაიგდო ხელში და ინარჩუნებს ძალაუფლებას, მოვიხილოთ, დაუფრთხილოთ შეწყვეტონ საომარი მოქმედებები, წინააღმდეგ შემთხვევაში, სრული პასუხისმგებლობა სისხლისღვრის შესახებ გაგვრძელებაზე მთლიანად უკრაინის ტერიტორიაზე მმართველი რეჟიმის სინდისზე იქნება“, - განაცხადა პუტინმა.

ამ საკითხზე ვთავაზობთ ინტერვიუს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ ბიორბი მასალაძის (წაწერილია 22 თებერვალს).

- როგორ შეაფასებთ რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტის დასასრულის დასაწყისს?
 - სიახლეა, რა თქმა უნდა, მაგრამ მოსალოდნელი სიახლე, რუსეთმა ცნო დონბასის და ლუგანსკის „სახალხო რესპუბლიკები“ და მათთან დადებული ხელშეკრულებაში სამხედრო თანამშრომლობაც ჩაიწერება, ყველაზე მნიშვნელოვანია ის, რომ ერთობლივად გაკონტროლდება. რუსეთს ექნება საჯარო ფორმირების ოფიციალურად შეყვანის უფლება ვერც ერთ უფლებულ სახალხო რესპუბლიკებში. ამის შემდეგ, ნებისმიერ გასროლაზე კი, პროვოცირებულიც რომ იყოს, რუსეთის ჯარი გადავა საპასუხო შეტევაზე. ეს არის რუსეთის მიერ დადგმული გრანდიოზული სპექტაკლის მესამე აქტი - 2008 წელს საქართველოს და 2014 წელს - ყირიმის შემდეგ. ისტორიული მნიშვნელობის ეს ქმედებები კარდინალურად ცვლის ვეროპის უსაფრთხოების მთელ სისტემას. წინ კიდევ მოდლოვა - რუსულენოვანი მოსახლეობით დასახლებული დნეპრისპირეთი (რუსულენოვანი ახლაც დგას იქ).

ზღვებიან იმ პრობლემების გამო, რომელიც დღეს აქვს აფხაზეთს. კერძოდ, არავინ სცნობს ამ რესპუბლიკებს, ამ პასპორტებით ვერსად გავლენ, სწავლას უცხოეთში ვერ შესძლებენ.

- პრინციპში, რომ არ დამორჩილებოდნენ რუსეთს, მათ მინც ვინ რას შეეკითხებოდა. პუტინი ადარ შევიდოდა?

- მოდით, პირდაპირ ვთქვათ, დღეს მსოფლიოში ერთმანეთს ებრძვის ორი უფლებადკენის უფლება. დღევანდელი პოლიტიკა ისეა აგებული, რომ რაც აწყოთ წამყვან სახელმწიფოებს, იმით აპელირებენ. ან სუვერენიტეტს „აწვებიან“ ან თვითგამორკვევის უფლებას. აქედან გამომდინარე, ვერ გავრკვევთ, რომელია პირველხარისისთვის და რომელია ნაკლებად აუცილებელი. ორევე გაეროს ყველა დოკუმენტშია თანაბრად გატარებული.

- რუსეთს რომელი აძლევს ხელს?

- რუსეთი აწყოებს „თვითგამორკვევას“. ხომ ხედავთ, ყირიმში რაც მოხდა, ამერიკის შეერთებული შტატები კი მხარს უჭერს ქვეყნების სუვერენიტეტის დაცვას. არადა, ვერც ერთი სახელმწიფო ვერ თმობს თავის მიწის ვერც ერთ გოჯს, რადგან ეს პოლიტიკური სუიციდია. მინსკის ხელშეკრულება თვალისწინებდა, რომ კიევს უნდა ეწარმოებინა მოლაპარაკებები ლუგანსკის და დონეცისკის მოსახლეობასთან, მაგრამ ყველა ხომ ვხვდებით, სად მიიყვანდა უკრაინის ეს „საუბრები“.

მართალია, ამ უსტარის ხელმძღვრების უკან მინცდამინც დიდი ძალა არ დგას, მაგრამ ეს ყველაფერი დაძაბულობის ამ ეტაპზე დამაფიქრებელია. აი, თუნდაც ეს საკითხი ფართოდ არ უნდა გაეშუქებინათ?! გააუფრეს რამდენიმე წინადადებით და დაივიწყეს. იგივე ირმა უნდა მოიწვიო ტელევიზიაში და ათქმევირო, რატომ წერს, რას ფიქრობს

სის ჯარი ახლაც დგას იქ. ალბათ იქაც დაიწყება სამხედრო კონფლიქტი. მოკლედ რომ ვთქვათ, ვეროპა, მთელ დანარჩენ სამყაროსთან ერთად, ურთულესი გამოწვევის წინაშეა დარჩენილი.

- კოლექტიური დასავლეთი სანქციებს უწყებს დონეცის და ლუგანსკის ახლად გამოცხადებულ რესპუბლიკებს. ეს ფაქტი ცოტა უცნაურად არ მოგეჩვენათ?

- როდესაც ეს სანქციები ვნახე, სიმართლე გითხრათ, ცოტა არ იყოს, „შეეშვითოდი“, ალბათ ამ დღეებში დაუწყებენ რუსეთსაც, თორემ სასაცილოა, ტრაგიკული რომ არ იყოს.

- რუსეთს შეეშინდება ამ სანქციების?

- მგონი, რუსეთი ამას ელის და ამისთვის მზადაა. მართალია, მისი ცხოვრების დონე ბევრად ჩამოუვარდება ვეროპულს, მაგრამ ის მაღალტექნოლოგიური პროდუქცია, რომელსაც აწარმოებს (ძრავები, თვითმფრინავები და სხვა), გაუწევს კომპენსაციას. აქვე არ დაგავიწყდეთ, რომ მას მხარში უდგას ჩინეთი, ირანი და სხვა ქვეყნები, რომლებიც მხარს უჭერენ რუსეთის კურსს და მასზე დაკისრებულ სანქციებს ნაკლებად გაითვალისწინებენ. აქედან გამომდინარე, სანქციებთან დაკავშირებით, „ბ“ და „გ“ გეგმები, ჩრდილოეთ იმპერიას უკვე შემზადებული ექნება.

- რუსული არხები გადმოსცემდნენ, როგორ ზემოთს დონეცის და ლუგანსკის გათავისუფლებას და რუსეთის მხრიდან აღიარებას. ამ ფაქტს როგორ განმარტავთ?

- მე ასპირანტურა დაუსწრებლად, ლუგანსკის მაქვს დამთავრებული. წელიწადში ორჯერ ჩავდიოდი სესიებზე. იქ ცხოვრების დონე, რუსეთზე გაცილებით მაღალი იყო. დონეცკშიც და ლუგანსკშიც მეშახტეების დასახლებებია, აქედან გამომდინარე, სასურსათო თუ სამრეწველო მონარაგება უხვად ჰქონდათ, თან ყველაფერი ბევრად იაფი ღირდა. ორივე კი რეგიონი 4 მილიონი მოსახლეობით, საკმაოდ დიდ ტერიტორიებს მოიცავს, შეიცვარია მეტრსაც კი. უმრავლესობა იქ რუსია. ჯერ ეიფორიაში არიან, მაგრამ მალე გამოფხი-

ვსი მიწის ვერც ერთ გოჯს, რადგან ეს პოლიტიკური სუიციდია. მინსკის ხელშეკრულება თვალისწინებდა, რომ კიევს უნდა ეწარმოებინა მოლაპარაკებები ლუგანსკის და დონეცისკის მოსახლეობასთან, მაგრამ ყველა ხომ ვხვდებით, სად მიიყვანდა უკრაინის ეს „საუბრები“.

- შეიძლება რაღაც შედეგი უფრო მიეღო...

- მიიღებდნენ, თუკი მისცემდნენ დამოუკიდებლობის სრულ გარანტიებს და ფართო სტატუსს. გამოდის, ლამის კონფედერაცია უნდა შექმნილიყო. არც უკრაინა იყო მზად ამისთვის და არც პოლიტიკური ისტეგბლიშმენტი, ხოლო ახეთ სიტუაციაში ეს ვითარება დიდხანს ვერ გაგრძელდებოდა.

- ვეროპაშირის ვიცე-პრეზიდენტმა უკრაინა დაამიყვანა, რომ ვეროპულ პერსპექტივებს გაუხსნიან. არავისმთქმელ დაპირებად ხომ არ მოგეჩვენათ?

- მეც მგონია, რომ ეს ლიტონი სიტუაცია. მეტ-ნაკლებად ხომ ვიცით მეოცე საუკუნის ისტორია, თუკი ერთხელ მაინც დახუჭავთ თვალს რომელიმე გადაცდომაზე, მას მოაყვება მეორე, მესამე... 2008 წლის ომი საქართველოსთან როგორც კი შეიჩინა რუსეთმა, მადა გაეხსნა და მიჰყვა ნელ-ნელა საკუთარი საქმის კეთებას. რა სანქციები დაუწყეს მაშინ, რით დააზარალებს? არაფრით! რა, ვაჭრობა აკრძალეს, მოლაპარაკებებს არ აწარმოებდნენ, მიმოსვლა და ვიზები დაუხურეს თუ რა გააკეთეს? არაფერი, გაუტარეს, შემდეგ ყირიმი აპარტეის. ვეროპაში მაშინაც „აღშფოთდნენ-შემფოთდნენ“, მაგრამ სხვა ვერაფერი იდინეს. არ ჭრის ეს მკაცრი ტონი რუსეთზე, ხომ უნდა მიხედვ. დაუსჯელობის სინდრომს რაც მოაქვს, ყველამ კარგად ვიცით. რა ხდება ახლად? ახლა თვავდ აღმოჩნდნენ ურთულეს ვითარებაში.

- რა უნდა გააკეთოს ვეროპამ?

- სრულიად უნდა შეიცვალოს ვეროპის უშიშროების სისტემა, არ ვიცი როგორ, ძნელია ამის ვარაუდი. ხომ ხედავთ, ბოლოს და ბოლოს, 4 „დამოუკიდებელი რესპუბლიკა“ დაფიქსირდა ვეროპის რუკაზე.

ვგულისხმობ ოსეთს, აფხაზეთს, დონეცკს და ლუგანსკს. კი, შენ არ აღიარებ, მაგრამ ფაქტია, რომ არსებობს, უკვე 5 მილიონამდე მოსახლეობით. ამთაც პატარ-პატარა სხვა სახელმწიფოებიც შეემატება და... სიმართლე გითხრათ, არ მინდა ახლა დასავლელი პოლიტიკოსების ტყავში აღმოვხდე. განსაკუთრებით, ვეროპელებს ვგულისხმობ. ამერიკის შეერთებული შტატები მაინც შორსაა და, ყველაფრის მიუხედავად, არ დაიბნევა, მაინც შეძლებს მისთვის სახვირო დივიდენდების შექმნას ამ ორმტრიალშიც კი. ვეროპას ძალიან გაუჭირდება, რადგან ხელფესეკრულია. გასაგებია, რომ ომი არავის უნდა. ეს მილიტარისტული რიტორიკა რუსეთში ყოველთვის იყო. გაიხსენეთ, როგორ ჩაატარა პუტინმა საკუთარი უშიშროების საბჭოს სხდომა - ესთეტიკა როგორ იყო, მაგია და მიმართვის ტონი... შთაბეჭდილება რჩებოდა, რუსეთის წამყვან პირებს ორსანი მოსწავლევებით ექცეოდა.

- ვეროპას და უკრაინას გამოსავალი არ დაუტოვია...

- დიახ, არც დაუტოვებდა. ერთადერთი, რაც რჩებათ, ან რეფერენდუმი ჩაატარონ დონეცკსა და ლუგანსკში, გაარკვიონ, სურს თუ არა ამ ორი რეგიონის მოსახლეობას დამოუკიდებლობა, მაგრამ ამას ვერ გაუძლებს უკრაინის ვერც ერთი პოლიტიკური სისტემა, მაშინვე ჩამოიშლება. მეორე ვარიანტი - დაიცვან გაეროს წევრობა საზღვრები, რაც ნიშნავს, რომ ავტომატურად შედისარ რუსეთთან სამხედრო დაპირისპირებაში.

- აღიარებს მეორე დღესაც აცხადებდნენ რუსულ ტელეარხებზე, რომ გვესვრიან უკრაინელი სეპარატისტები...

- ყველას გვახსოვს, რა პროპოზიციები იყო სამხრეთ ოსეთში, საზღვრის მცირე ტერიტორიაზე და აქ ოსეთთან შედარებით ასჯერ მეტ ტერიტორიასთან გვაქვს საქმე. ფიზიკურად ვინ გააკონტროლებს ამ სიტუაციას? ამ ხელშეკრულების შემდეგ, რომელსაც რუსეთი დადებს დონეცკთან და ლუგანსკთან, ამოქმედდება მისი ყველაზე

სო, მაგრამ ფაქტია, რომ ეს შეცდომა, უფრო სწორად, თვალის დახუჭვა, ახლა უკვე ძვირად უჯდებათ და კიდევ უფრო ძვირად დაუჯდებათ მეოთხე აქტის განხორციელებას რომ შეუდგება მისკოვი. იმით, რომ დასავლეთი ცნობს აფხაზეთსა და ოსეთს, ჩვენთვის რა იცვლება? სახელმწიფო ტერიტორიების 20%-ს ვერ ფლობ, რაც უხარმზარი ტვირთია საქართველოსთვის. ერთხელ დახუჭე თვალი, მეორედ... მაშინ თქვი, კი, ბატონო, მე თვალს ვხუჭავ რუსეთზე, ამიტომ ჩემი იმედი ნუ გექნება. აბა, სანქციებს რომ უწყებს ლუგანსკს და დონეცკს, ეს რას უშველის საქმეს?!

- მთელ ამ სიტუაციაში ჩვენ რა გველის?

- სხვათა შორის, არც ჩვენი ხელისუფლების მშურს, იმიტომ, რომ როდესაც სიტუაციაში ვართ. ზოგიერთი ჩემი რუსი მეგობარი, რომლებიც ოპოზიციაში არიან ხელისუფლებასთან, მწერენ, რომ საქართველოა როგორ, ანუ უკრაინას გადახარშავს და მერე ჩვენც მოგვხედავს. საქართველო ახლა ამაზე უნდა საუბრობდეს, ეს უნდა იყოს განხილვის ნომერ პირველი თემა. ჩართავ ცენტრალურ ტელევიზიებს და მიხედვით, რა დროა ჭაობნი ვიშყოფებით. რაზე ლაპარაკობენ, რას განიხილავენ, რაზე იხარჯება დრო, ენერგია, პირდაპირ გასაოცრია. მე ვიცნობ ნორმალურ ქართველ პოლიტიკურ ექსპერტებს, რომლებიც საგარეო საქმეებზე მუშაობენ, მინიმუმ 10 კაცი მაინც გვაქვს ასეთი. არც ერთი არ ჩანს ეკრანზე. ტელევიზიით დაბალი დონის „პროფესიონალიზმის“ ანგაჟირება ერთნეული პრობლემა გახდა. საერთაშორისო სიტუაციაზე საერთოდ არ განიხილავენ, მოკლედ მიმოიხილავენ, რა თქვა ბაიდენმა, რა განაცხადა პუტინმა, შემდეგ გადადიან შიდა პოლიტიკაზე და ოპოზიციის ყველა საპროტესტო აქციას საფუძვლიანად აშუქებენ... არ უნდა თქვან, თავად რას ფიქრობენ, რას აპირებენ, როგორ ემზადებიან, რა მდგომარეობაშია ქვეყანა? ყველაფერი შემოიფარგლება ლიტონი სიტუაციით, როცოლო ლოზუნგებში, დაპირებებში და...

- ბატონო გიორგი, ირმა ინაშვილის და მისი თანამოაზრეების წერტილზე რას იტყვი, პუტინს რომ აახლათ?

- ოთი, ძალიან სერიოზული წერილია. თუკი პუტინი დააპირებს „ამოძრავებას“ საქართველოს მიმართებით, მას აქ დასაყრდენი ძალები დასჭირდება. მართალია, ამ უსტარის ხელმძღვრების უკან მინცდამინც დიდი ძალა არ დგას, მაგრამ ეს ყველაფერი დაძაბულობის ამ ეტაპზე დამაფიქრებელია. აი, თუნდაც ეს საკითხი ფართოდ არ უნდა გაეშუქებინათ?! გააუფრეს რამდენიმე წინადადებით და დაივიწყეს. იგივე ირმა უნდა მოიწვიო ტელევიზიაში და ათქმევირო, რატომ წერს, რას ფიქრობს. თუ უარს იტყოდა ტელევიზორზე, თარხან-მოურავისთვის ეთქვათ, ის ყველგან მიდის... ანუ ეს წერილიც შეიჩინა ქართულმა საზოგადოებამ. უნდა გავაცნობიერთო, რომ აკვარიუმში ვართ, სადაც დაცვა რავენ დიდი და პატარა თევზები. დიდებში მოიაზრება აშშ, რუსეთი, ჩინეთი. მათ მოეგებათ ბირთვული ინგლისი, საფრანგეთი და ეკონომიკის გიგანტები - გერმანია, იაპონია. ესენი განაგებენ მსოფლიოს ახლა და განაგებდნენ ადრე. ყოველთვის იყო ასე. ძალა განაგებდა სამყაროს. ჩვენ ახლა რეალურ პოლიტიკაში ეცხოვრობთ, რომანტიზმზე აგებული პოლიტიკა უკვე 30-40 წელია არ მუშაობს. როგორც თქვით, რუსეთი არის ერთ-ერთი დიდი თევზი, რომელსაც აქვს იმპერიული ინტერესები. პირდაპირ ვიტყვი, არც მიმერდება, ჩვენ რომ ყოფილიყავით დღეს იმპერია, ჩვენც გვექნებოდა ზრახვები. ზოგ ქართველს ახლაც აქვს შემორჩენილი მე-12 საუკუნის აზროვნება და იმ ტერიტორიებზეც კი აქვს პრეტენზია, რომელიც არც მაშინ გვეკუთნოდა ჩვენ, უბრალოდ, ძლიერები ვიყავით და დავიპყართ. ანუ, ესაა ყველა იმპერიის ლოგიკა. ამიტომ, უნდა ვუყუროთ რუსულ გადაცემებს, მართალია, საშინელი გადაცემებია, სტუმარს იწვევენ და შემდეგ თავზე „ახურავენ“ ავიაფრეს, მაგრამ იქ დიად ამბობენ, რას აპირებენ, არავისი ერდებათ და არც ფარავენ რამეს. უნდა უსმინო, გაანალიზო, ამოიკითხო. ჯერ იდეოლოგიური შტურმი მიდის, რასაც შემდეგ რეალურად ახორციელებენ. ამის კვალდაკვალ უნდა ჩატარდეს დახურულ ფორმატში კონფერენციები, საშუალო შეხვედრები, ანალიტიკური გადაცემები და სხვა, მაგრამ ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ ამით არავინაა დაინტერესებული.

მათი ფუტკარაძე არჩევნებში ჩაება

08მა გვიანდამ 27 48 93

ბათუმის საკრებულოს შუალედურ არჩევნებში მასობრივი დეპუტატობის კანდიდატად „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ გარდაცვლილი დეპუტატის ნუგზარ ფუტკარაძის შვილი - მათი ფუტკარაძე დაასახელა.

ნუგზარ ფუტკარაძე 2021 წელს, ბათუმის საკრებულოს არჩევნებში მეთხუთსამაჟორიტარო ოლქში გამარჯვების შემდეგ, მალევე გარდაიცვალა. „ნაციონალური მოძრაობა“ თავისი წევრის გარდაცვალებას ზეწოლით გამოწვეულ ნერვიულობას უკავშირებს. ოპოზიციის წარმომადგენლები მიიხედავენ, რომ თანაპარტიელის მოსყიდვის მცდელობა „ქართული ოცნების“ ინიციატივით ხდებოდა. საქმეზე მიმდინარეობს გამოძიება.

ნუგზარ ფუტკარაძის გარდაცვალების გამო ბათუმის მეთხუთსამაჟორიტარო ოლქში შუალედური არჩევნები გამოცხადდა, კენჭისყრის დღედ კი 2022 წლის 2 აპრილი დასახელდა.

2 აპრილის შუალედურ არჩევნებში მათი ფუტკარაძის კონკურენტი მეთხუთსამაჟორიტარო ოლქში „ქართული ოცნებიდან“ რამაზ ჯინჭარაძე იქნება. იგი ბოლო წლებში აჭარის ჯანდაცვის მინისტრის პირველი მოადგილე იყო.

შეგახსენებთ: 2021 წლის 2 ოქტომბრის თვითმმართველობის არჩევნების შედეგად, ბათუმის 35-წევრიან საკრებულოში ერთპარტიული უმრავლესობის შესაქმნელად საჭირო ხმები ვერც ერთმა პარტიამ ვერ მო-

მე არ ვაპირებ ჩემი კონკურენტის კრიტიკას. ყველა საკუთარ სინდისთან იყოს მართალი. ვის რა გაუკეთებია ხალხისთვის და რა ავტორიტეტით სარგებლობდა, ეს ნუგზარ ფუტკარაძემ დაამტკიცა უკვე 2 ოქტომბერს, დანარჩენი 2 აპრილს გამოჩნდება

იბოვა. 16 მანდატი მიიღო „ქართულმა ოცნებამ“ და საერთო ჯამში, 19 - ოპოზიციამ: „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ - 15, პარტიამ „საქართველოსთვის“ - 3 და „ლელომ“ - 1. არჩევნების შედეგების მიხედვით მანდატების პირველადი გადანაწილება შეიცვალა ნუგზარ ფუტკარაძის გარდაცვალების გამო და მას შემდეგ, რაც 29 ოქტომბერს ბათუმის საკრებულოში პარტიის „საქართველოსთვის“ პროპორციული ხიით არჩეულმა ირაკლი თავდგირიძემ პარტიის ბათუმის ორგანიზაციის თავმჯდომარის თანამდებობა დატოვა და განაცხადა, რომ საკრებულოში დამოუკიდებელ წევრად იმუშაებს.

დღევანდელი მოცემულობით, ბათუმის საკრებულოში 34 წევრია და მათგან 17 - ოპოზიციური პარტიებიდან.

ახალი მოწვევის საკრებულო 3 დეკემბერს, საკუთარი უფლებამოსილების ცნობის მიზნით ჩატარებული პირველი სხდომის შემდეგ, ვეღარ ახერხებს შეკრებას და თავმჯდომარის არჩევას, რადგან გადაწყვეტილების მისაღებად საჭირო სულ მცირე 18 ხმა არცერთ მხარეს არ აქვს.

გთავაზობთ ინტერვიუს „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ კანდიდატ მათი ფუტკარაძისთან.

- მოკლედ გვითხარით თქვენ შესახებ.
- მე ვარ მათი ფუტკარაძე, ნუგზარ ფუტკარაძის შვილი. მყავს მეუღლე და ორი შვილი, პირველი და მეორე კურსის სტუდენტები.
- რატომ გადაწყვიტეთ მონაწილეობა შუალედურ არჩევნებში?
- ჩემი მიზანი არ ყოფილა პოლიტიკა-

ში მოსვლა, მაგრამ ბოლო დროს განვითარებულმა საშიშმა და საკმაოდ ცუდმა მოვლენებმა მიმადებინა გადაწყვეტილება, შემოვიდე ამ უსამართლო და უთანასწორო ბრძოლაში და ღირსეულად გავაგრძელო მამის, ნუგზარ ფუტკარაძის გზა.

- გაქვთ თუ არა პოლიტიკური გამოცდილება?

- პოლიტიკური გამოცდილება არ მაქვს, მაგრამ ვიცი, რომ მიცემული სიტყვის დაცვა და მოპოვებული ნდობის გამართლება აკლია ყველაზე მეტად დღეს პოლიტიკას. ეს ნამდვილად შემძლია, იმიტომ, რომ არ მიყვარს სიტყვის გამტეხი ხალხი.

- როგორ ფიქრობთ, შეძლებთ ჩანაცვლელთ მამა, რომელიც დიდი ხანი მოღვაწეობდა პოლიტიკაში?

- მამის ღირსეული გზის გაგრძელებას ვაპირებ და არა მის ჩანაცვლებას. ნუგზარ ფუტკარაძის ჩანაცვლება შეუძლებელია, მან თავისი სიტყვა თქვა, ახალი პოლიტიკური სტანდარტი დაამკვიდრა ქართულ რეალობაში და ისე წავიდა.

- რამდენად იცნობთ ამ ოლქის ელექტორატს?

- ამ ოლქში მყავს ნათესავები, მეგობრები, ოჯახის ახლობლები, მამის მეგობრები... ბევრიც კარდაკარ სიარულისას გავიცანი, კიდევ გავიცნობ ბევრს...

- იზიარებთ ენმ-ის პოლიტიკურ კურსს თუ ბატონი ნუგზარის ხსოვნის საპატივცემულოდ გადადგით ეს ნაბიჯი?

- ამ პარტიის მხარდამჭერი ყოველთვის ვიყავი. აქტიუბშიც ვმონაწილეობდი, მა-

გნიშნე, რომ ეს ბრძოლა არ იქნება მარტივი. მეხმის, რომ უთანასწორო ოპონირებაში აღმოვჩნდი, სადაც მთელი სახელისუფლებო მანქანა და ფულია ჩართული. „ქართული ოცნება“ ყველა ძალისხმევით ეცდებოდა არჩევნების მოგებას, არაფერზე დაიხვეწეს უკან, მაგრამ ეს ღირსების არჩევნებია. 2 ოქტომბერს მამამ სრულიად უფულოდ, საკუთარი საქმით, სახელით და ავტორიტეტით გაიმარჯვა პირველივე ტურში. იგი იბრძოდა გამარჯვების შემდეგაც, ბოლომდე დაცვა საკუთარი ამომრჩევლის ნდობა და არ გაიყვინდა. ეს პრინციპულობა მას სიცოცხლის ფასად დაუჯდა. ყველამ იცის, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ ამ გზით და ამ ფორმით გამოათავისუფლა ეს მანდატი, რომლის მიტაცებასაც ახლა რამაზ ჯინჭარაძე ცდილობს. მე არ ვაპირებ ჩემი კონკურენტის კრიტიკას. ყველა საკუთარ სინდისთან იყოს მართალი. ვის რა გაუკეთებია ხალხისთვის და რა ავტორიტეტით სარგებლობდა, ეს ნუგზარ ფუტკარაძემ დაამტკიცა უკვე 2 ოქტომბერს, დანარჩენი 2 აპრილს გამოჩნდება. ისტორიულად ქართველებს ბევრი რამ ავტორიტეტის, მაგრამ გადაწყვეტ მომენტში ქართველი ერი ღირსების მხარეს იდგა ყოველთვის. დარწმუნებული ვარ, ახლაც ასე იქნება, გამოჩნდება, რა ღირს სინდისი, პატიოსნება, ზნეობა და მორალი. ხალხის გადაწყვეტილების შეცვლა შეუძლებელია და დაუშვებელია მიმანია. ერთ დროს მიღებულ არჩევანს ახლაც დაცვას ჩემი ამომრჩეველი, ბათუმელები. მე ამის მჯერა.

- „ქართული ოცნების“ ლიდერები ბოლომდე იბრძობენ ამ ოლქში გამარჯვებისთვის, რადგან ეს პრინციპული საკითხია, ვგულხარობთ ბათუმის საკრებულოს უმრავლესობის ჩამოყალიბებას. შესაძლოა, იმაზე მეტად დაიხარჯოთ, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანს...

- პრინციპული საკითხებისთვის პრინციპული ხალხი ბოლომდე იბრძვის. „ქართული ოცნება“ კი დაცვილია პრინციპებისა და იდეებისაგან. ის ძალაუფლების და საკუთარი კომფორტის შენარჩუნებისთვის იბრძვის, საზოგადოებას კი ცვლილებები სჭირდება და 2 აპრილს ამ გადაწყვეტილებას დაუჭერს მხარს. ქალაქს შეეცა სჭირდება, რისთვისაც აუცილებელია ჩამოყალიბდეს ოპოზიციური საკრებულო. მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეძლებთ ბათუმის სამართლიანად მართვას. მე ჩემს ვალდებულებას ვგრძნობ არა მხოლოდ მამის, არამედ მთელი ოპოზიციური საქმის, მთელი ბათუმის წინაშე. დარწმუნებული ვარ, ბათუმელები დამეთანხმებიან, რომ აუცილებელია შეიცვალოს ის რეჟიმი, ახლა უმოქმედობისკენ, კორუფციული გარიგებებისკენ რომ ექანება მმართველ გუნდს და მის მიმდევრებს.

- რა არ მოგწონთ მმართველი პარტიის გუნდში?

- ძალაუფლების შენარჩუნებისთვის ყველაფერზე არ უნდა წახვიდე... სიტყვას რომ იტყვი, ის უნდა შეასრულო და ტყუილი არ უნდა აკადრო საკუთარ მოსახლეობას. ჩვენ კი უკვე იმდენი ტყუილის მომწვერე გავხდით, რომ ასე ვეღარ გავგრძელებთ, სადაც უნდა გავწადეს ეს წრე, ახლიდან რომ არ დაიწყოთ ათვლა.

- რას გეცხვობთ ბათუმელებს, რატომ უნდა ავირჩიოთ თქვენ, თუ გაქვთ კონკრეტული პროგრამა, რასაც შესთავაზებთ ქალაქელებს?

- აქ ჩემს არჩევანზე ხომ არ არის საქმე? მათ საკუთარ არჩევანს უნდა დაუჭირონ ისევე, როგორც ჩვენ. ცვლილებები და ნუგზარ ფუტკარაძე აირჩიეს 2 ოქტომბერს. მიენდ-

ნენ კაცს, რომელსაც სიცოცხლის ფასად დაუჯდა მათი ნდობის გამართლება და მიცემული სიტყვის შესრულება. არაფერი შეცვლილა მას შემდეგ, იგივე სცენარი მეორდება, ვარ მე და არის პარტია, რომელიც ქალაქს სრულიად ახალ სიცოცხლეს, ახალ მმართველობას და კეთილდღეობას პირდება. თუკი მოგვეჩვენა მამის, მოგვეჩვენებინა ახლაც, სხვაგვარად არ მოხდება, სხვა ფინალი წარმოუდგენელი და არალეგიტიმური.

- ყველაზე დიდ პრობლემად რა მიგაჩნიათ ქალაქში?

- ქალაქს უამრავი პრობლემა აქვს, ჩამოთვლა შორს წავიყვანას... თუ გნებავთ, ყოფითზე გავამახვილებ ყურადღებას და კონკრეტულზე ვისაუბრებ. მაგალითად, ჩემს სამაჟორიტარო ოლქში წყლის და კანალიზაციის საკითხი დღემდე მოუგვარებელია, ასევე დიდი პრობლემაა ნაგავსაყრელი - სრულიად ქალაქისთვის და მთელი აჭარისთვის. რამდენჯერ იყო ამაზე საუბარი, რამდენი ფული ჩაიდო, მაგრამ შედეგი ისევე და ისევე არ ჩანს... ან კიდევ, ყველა ვხედავთ, რა ხდება ფრიდონ ხალვაშის გამზირზე - მოუწესრიგებელი ინფრასტრუქტურა და საცობები. ქალაქს ინვესტიციები სჭირდება, ტურიზმი, მცირე და საშუალო ბიზნესი რომ განვითარდეს, ხალხი დასაქმდეს. ბათუმელებს არ უნდა უჭირდეთ ფინანსურად, იმდენი ახალი შესაძლებლობის განხილვა შესაძლებელია, მაგრამ სანამ საკრებულო არ გახდება ოპოზიციური, მანამ ვერაფერს შეძლებს ბიუჯეტის სწორად განაწილებას და მის მიმართებას იმ კუთხით, ბათუმს რომ წაადგება. ელემენტარულია, მაგრამ ფაქტია, რომ ყოველი ძლიერი წევრის დროს ქუჩები ისევე და ისევე იტბორება, მოუწესრიგებელია ინფრასტრუქტურა, უნებართვო მშენებლობების ბუმი, რომელიც ახარალებს როგორც ქალაქის იერსახეს, ისე, თავად მოსახლეობას - მზე ვეღარ აღწევს ბინებში და ზაფხულში სუნთქვაც გაძნელებულია. ახლა ავარიული სახლების პრობლემაც დადგა, რაც უსარმაზარ ფინანსებს და ამ ფინანსების სკრუპულოზურ განაწილებას ითხოვს, რათა აღარასოდეს განმეორდეს ის ტრაგედია, ახლახანს რომ განვიცადეთ მთელმა ქალაქმა. ყველამ კარგად იცის, რომ არავინ ეძებს ნამდვილ დამნაშავეებს, მუშუბზე გადტყებს ყველაფერი, არადა, არ იყო რთული გამოსარკვევი, რა მოხდა იქ სინამდვილეში. არ აწყობათ და არ გამოარკვეს. ძველ ბათუმშიცაა ავარიული სახლები, იქაც მისახელია ყველაფერი, მაგრამ ჯერ საკრებულოც ვერ აამუშავეს. მმართველი პარტია ბოიკოტს უცხადებს ქალაქს. მჯერა, 2 აპრილს ერთად დადგება გონიო-კვარიონის მოსახლეობა და კიდევ ერთხელ ჩაგვაბარებს ნდობის მანდატს, რომელსაც ისევე და ისევე ქალაქის და ქალაქელთა საკეთილდღეოდ გამოვიყენებთ.

საქართველო მტკიცად უჭერს მხარს უკრაინის ტერიტორიულ მთლიანობასა და სუვერენიტეტს

მე-3 გვერდიდან

რუსეთის წინააღმდეგ სანქციები დაახლოვნდა ავსტრალიამაც. როგორც პრემიერ-მინისტრმა სკოტ მორისონმა განაცხადა, მთავრობამ ახალი ზომები „რუსეთის მიერ უკრაინის წინააღმდეგ განხორციელებული აგრესიის“ საპასუხოდ მიიღო. მისი თქმით, ავსტრალია პირველ რიგში დააწესებს სამოგზაურო შეზღუდვებს და ფინანსურ სანქციებს რუსეთის ფედერაციის უშიშროების საბჭოს

რვა წევრის წინააღმდეგ. სკოტ მორისონმა განმარტა, რომ კანბერა ასევე დააწესებს მკაცრ ეკონომიკურ სანქციებს აღმოსავლეთ უკრაინაში მდებარე სეპარატისტების მიერ კონტროლირებად ლუგანსკისა და დონეცკის რეგიონების წინააღმდეგ, რომლებიც რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ორშაბათს „დამოუკიდებელ რესპუბლიკებად“ აღიარა. ავსტრალია სანქციებს რამდენიმე რუსულ ბანკსაც დაუწესებს. იაპონიაც არ იწონებს რუსეთს უკრაინაში განხორციელებულ ქმედებებს და ამ ქვეყანამაც სანქციები დაუწესა რუსეთს. სანქციები ითვალისწინებს იაპონიაში რუსული ობლიგაციების გამოშვების აკრძალვას, გარკვეული ფიზიკური პირების აქტივების გაყინვას და ასევე, იაპონიაში მოგზაურობის შეზღუდვას. ჩინეთი რუსეთის წინააღმდეგ დასავლეთის სანქციების დაწესებას აკრიტიკებს და აცხადებს, რომ ის არ მიმართავს მსგავს ზომებს.

ჩინეთი რუსეთის წინააღმდეგ დასავლეთის სანქციების დაწესებას აკრიტიკებს და აცხადებს, რომ ის არ მიმართავს მსგავს ზომებს.

- ჩვენ გვჯერა, რომ სანქციები არასოდეს არის ფუნდამენტური და ეფექტური გზა პრობლემების გადასაჭრელად. ჩინეთი ყოველთვის ეწინააღმდეგება ნებისმიერ უკანონო ცალმხრივ სანქციებს, - აღნიშნა პრესსპიკერმა და გაიმეორა, რომ მხარეებმა უნდა მოემხრონ დიალოგის გადაწყვეტის გზა. რუსეთი სანქციებით დაზარალებულია, თუმცა, როგორც ჩანს ვლადიმერ პუტინს არც ეს აწუხებს.

„ყველაფერს მიადნევ, როცა მოხლოებული და შრომისმოყვარე ხარ“

ოთარ ცინარიძე 599 85 21 14

მაიკო ტურაბელოძე ქართულ ლიტერატურასა და ჟურნალისტიკაში საპატიო ადგილს იკავებს. იგი იტალიელების რძალია. შარშან აჭარის მთიანეთს გაეცნო. უზომოდაა შეყვარებული საქართველოსა და მის თითოეულ კუთხეზე, რაც საუბარშიც გამოხდება.

– **ქალბატონო მაიკო, ყველა თავისი ბედის მკვდელია, მაგრამ მაინც... ქუთაისის სიცილიაში როგორ აღმოჩნდი?**

– არ ვფიქრობ, რომ ადამიანს ბედის გამოჭედვა შეუძლია. აბსოლუტურად ვეთანხმები გამოთქმას: „სადაც არის ბედი შენი, იქ მივიყვანს ფეხი შენი“. იტალიაში გათხოვება არასოდეს მიფიქრია, მით უმეტეს, სიცილიაში. ეს ვერც კი წარმომედგინა. ვინმეს რომ ეთქვა, ამ ნაბიჯს გადადგამო, ალბათ, გულთანად გაგიცილებდი, მაგრამ... გადავდგი, თითქოს რაღაც ხეზე დაჯიშოდი და მან პულირებით. მომავალი მეუღლე ქუთაისში ვავიციანი. ის აქ ავტოპარხანაში სამუშაოდ იყო ჩამოსული, მე იტალიურ ენას ვსწავლიდი აკრონომიულ ინსტიტუტში. ეს ენა ბავშვობიდან მიყვარდა. უნივერსიტეტი როგორც კი დავამთავრე, მისი შესწავლა დავიწყე და საოცრება – 12 გაკვეთილის შემდეგ სუფთად დავიწყე საუბარი.

ყველაფერს მიადნევ, როცა მოხლოებული და შრომისმოყვარე ხარ. ჩემი ცხოვრების ყველა ეტაპი ერთმანეთიდან გამომდინარეობს და, რა თქმა უნდა, საკუთარი ბედის მკვდელი ვერ იქნები, როცა ასეა. იტალიური ენის მცოდნეები 90-იან წლებში ძალიან ცოტანი იყვნენ, ამიტომ ჩემი და მომავალი მეუღლის გზებიც ერთმანეთს სულ მალე შეყვარდა. როგორც ვით-

ხარით, ვერც კი წარმოვიდგენდი, რომ ცოლად უცხოელს გავეყვებოდი, რადგან სამშობლოზე სულით ხორცამდე შეყვარებული ადამიანი ვარ (ეროვნული მორაობის აქტიური წევრი, დღემდე ჩემი ქვეყნის მსახური), მაგრამ ერთმანეთი შეგვიყვარდა და დავქორწინდით. იგი ძალიან კარგი ადამიანია - კეთილშობილი, ყურადღებით სავსე, განათლებული, ჩემი დამფასებელი და რატომ არ უნდა შეგვიყვარებოდა?! ჯვარი ქუთაისის წმინდა პეტრე-პავლეს ეკლესიაში მამა გიორგიმ (გაბუნიაძე) დაგვწერა. მეუღლე იმ დღეს მართლმადიდებლად ცოცხალია. ქუთაისში უნდა გვეცხოვრა. საქმე ისე წავიდა, რომ იტალიაში გადავვდი, თუმცა საქართველოში ხშირად ჩამოვდივართ და გარკვეულ პერიოდსაც ვატარებთ აქ.

– **ხომ არ ცდილობთ, სიცილიელი მეუღლე საქართველოში ცხოვრებაზე დაიფიქროს?**

– ამის დროც დადგება. რამდენიმე წელიწადში ვაპირებთ საქართველოში გადასვლას. თუ დღემდე იქიდან ჩამოვდივართ, მალე აქედან ჩავალთ – მეუღლის დაპირებაა ასეთი. ენახით...

– **შვილების დამოკიდებულება საქართველოსადმი?**

– მათ საქართველო ძალიან უყვართ. ისინი თავისუფლად წერენ, კითხულობენ და საუბრობენ ქართულად. ორივე ქუთაისის წმინდა ნიკოლოზის ეკლესიაშია მონათლული. სიამოვნებით ჩამოდიან აქ და მონაწილეობენ ქართულ ცხოვრებაში.

– **დიდი აღიარება მოგიტანათ იტალიური ნაწარმების თარგმანში...**

– ვთარგმნი იტალიურ ლიტერატურას როგორც დიდებისთვის, ისე პატივებისთვის და ვიანამშრომლობ ქართულ ლიტერატურულ ჟურნალ-გაზეთებთან („დილა“, „პეპელა“, „ახალი საუნჯე“...). ქურნალ „ციცის“ რედაქციის წევრი გახლავართ და „საბავშვო კარუსელთან“ ხელშეკრულება მაქვს დადებული. აქტიურად ვთანამშრომლობ საგამომცემლო სახელ „სავასთან“, რომლის დირექტორია არანეველებრივი ქალბატონი თამარ ნაჭყებია. მასთან ერთად გამოვეცი ჩემი ოთხი თარგმანი: მხატვრული ლიტერატურიდან – დახა მარაინის მოთხრობების კრებული „ჩემი ქმარი“, ვიტალიანო ბრანკატის რომანი „ლამაზი ანტონიო“, ალექსანდრე პინოს რომანი „გასაღები რძეში“ და სამეცნიერო ლიტერატურიდან – მარიო ვალეს ფრიად მნიშვნელოვანი წიგნი „მონტესორის პედაგოგია და ახალი ტექნოლოგიები“. მხატვრული ლიტერატურიდან აღსანიშნავია „ლამაზი ანტონიო“ – მე ვიტყვი, იტალიური ლიტერატურის შედევრი, რომლის მიხედვით

იხ. მე-8 გვ.

თარიღი სახელისწილი თიბერვალი – საქართველოს ისტორიაში

ლაშა ხოშიაშვილი 593 50 82 69

მე-20 საუკუნის პირველი ნახევარი, 1921 წლის თებერვალი... ძნელბედობის ეპოქა ქვეყანაში, საქართველო ბოლშევიკური რუსეთის უღელტეხეში მოექცა. დაიან, 1921 წლის თებერვალში რუსეთის ძალისხმევით მოხდა საქართველოს გასაბჭოება, რამაც ჩვენს ქვეყანას მრავალი უბედურება მოუტანა, დღევანდელი პრობლემები გარკვეულწილად, იმ ოკუპაციის შედეგია. ამიტომ ღირს ამ ფაქტთან დაკავშირებით წარსულის გახსენება, განსაკუთრებით რუსეთზე საყურადღებოდ უნდა ვთქვათ, არ უნდა დავგავიწყდეს, რომ 101 წლის წინ, თებერვალში, რუსეთმა საქართველო დაიპყრო!

დემოკრატიული საქართველოს რესპუბლიკამ, როგორც ცნობილია, სამი წელი იარსება, ამიტომ ხშირად ისმის კითხვა: ამ დროში განხორციელებულმა რეფორმებმა რამდენად მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა სახელმწიფოს განმტკიცებისთვის? ახალს არავფერს ვიტყვი, თუ აღვნიშნავ, რომ დამოუკიდებლობის სამი წლის განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლების ყურადღება ძირითადად, მიმართული იყო საგარეო ფრონტი-სკენ, რადგან ქვეყანამ, ფაქტობრივად, დამოუკიდებლობა მაშინ გამოაცხადა, როცა ჯერ კიდევ არ იყო დასრულებული პირველი მსოფლიო ომი, სერიოზული საფრთხე არსებობდა არა მარტო საბჭოთა რუსეთისგან, არამედ თურქეთისგანაც. ამ ფონზე, ქვეყნის

ხელისუფლების ჯგუფებმა განხორციელეს, არასაკმარისი აღმოჩნდა. შედეგად მივიღეთ სრულიად განსხვავებული ვითარება - საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლება გამოცხადდა. ასეთ ფონზე, ძალიან დასაფასებელია ქართველი გენერლების და იუნკრების მოქმედება, სწორედ მათი ბრძოლის შედეგია ის წარმატებები, რომლებსაც ჩვენი ქვეყანა საგარეო პოლიტიკურ მტრებთან შეტაკე-

გასაბჭოებამდე რუსეთმა აზერბაიჯანი დაიპყრო. ეს თბილისისთვის სიგნალი უნდა ყოფილიყო, რომ მალე ამ ქვეყნის ბედს საქართველოც გაიზიარებდა. ბაქო-ბათუმი იყო გეოეკონომიკური სტრატეგიული მილსადენი და მოსკოვი ყველანაირად შეეცდებოდა, რომ ჩვენი ქალაქი დარჩენილიყო მის გავლენაში. ასეც მოხდა. საბჭოთა არმია და ქართული გვარდია, ფაქტობრივად, ერთად გამოვიდნენ თურქეთის ჯარების წინააღმდეგ და ბათუმი შეუნარჩუნეს საქართველოს. ცხადია, დასაფასებელია იმ გმირების თავდადება, ვინც ამ ბრძოლებში მონაწილეობდა, თითოეული ასეთი ბრძოლაც ხომ სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებას და სახელმწიფოებრიობის განმტკიცებას ემსახურებოდა. საქართველო რომ არასდროს ეგუებოდა დამპყრობლებს, ცნობილია, ამას 1924 წლის აგვისტოს აჯანყებაც ცხადყოფს. ჭიათურაში შეიარაღებული გამოსვლა 28 აგვისტოს დაიწყო, ერთი დღით ადრე დათქმულ დრომდე, რამაც არეულობა და დაქსაქსულობა გამოიწვია. ჩეკისტებმა ისარგებლეს, დაიწყო მასობრივი დაპატიმრებები. მიუხედავად ამისა, ქაქუცა ჩოლოყაშვილი არ შედრკა და თავს დაესხა მანგლისში განლაგებულ რუსულ სამხედრო ყაზარმებს, აჯანყებულებმა აიღეს მანგლისი, შემდეგ ქართლში გადავიდნენ, სექტემბრის დასაწყისში კი დუშეთში აიღეს, შემდეგ ერწუს მიაშურეს, სადაც უფრო სსსტიკი ბრძოლა გაიმართა. მტრის რიცხვნობამ თავისი გაიტანა და აჯანყებულებმა უკან დაიხიეს. მათ ირგვლივ რკალი შეიკრა, რომელიც უფრო და უფრო ვიწროვდებოდა. ქაქუცა ჩოლოყაშვილი იძულებული შეიქნა, სამშობლო დაეტოვებინა. ამას მოჰყვა 1937 წლის უსასტიკესი რეპრესიები...

საბჭოთა არმია და ქართული გვარდია, ფაქტობრივად, ერთად გამოვიდნენ თურქეთის ჯარების წინააღმდეგ და ბათუმი შეუნარჩუნეს საქართველოს. ცხადია, დასაფასებელია იმ გმირების თავდადება, ვინც ამ ბრძოლებში მონაწილეობდა, თითოეული ასეთი ბრძოლაც ხომ სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებას და სახელმწიფოებრიობის განმტკიცებას ემსახურებოდა

შინგით არსებული გარკვეული დესტრუქციული ძალები გარე პოლიტიკურ ძალებთან ერთად ხშირად ხელისუფლების წინააღმდეგ მოქმედებდნენ. ერთი სიტყვით, საკმაოდ რთული საგარეო პოლიტიკური სიტუაცია გვქონდა, განსაკუთრებით, სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში. აქ ქვეყანა რეალურად დადგა ტერიტორიის დაკარგვის საფრთხის წინაშე და მაშინდელი საქართველოს ხელისუფლების ყურადღება ამ კუთხითაც წარიმართა. ასეთი რთული პოლიტიკური ვითარების ფონზე ძალიან ძნელია ხელისუფლებას მოსთხოვო ქვეყნის შინგით მნიშვნელოვანი რეფორმების გატარება და მათი შედეგი. ამიტომ, ცხადია, მან თავისი შესაძლებლობების მაქსიმუმი ვერ გააკეთა, თუმცა, ფაქტია, რომ ხელისუფლება პარალელურად მუშაობდა ახალი პოლიტიკური სისტემის შექმნაზე. ახალი სახელმწიფოსათვის დამახასიათებელი შეცდომების მიუხედავად, არსებობის მოკლე

მიღება 1921 წლის თებერვალში. ეს კონსტიტუცია პარლამენტის მიერ, ფაქტობრივად, გახდა საქართველოს ახალი პოლიტიკური სისტემის იურიდიული საფუძველი, თუმცა განვითარებულმა მოვლენებმა მის ამოქმედებას ხელი შეუშალა - საქართველო საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა გახდა. როგორც ისტორიკოსები და პოლიტოლოგები აცხადებენ, ქვეყნის ხელისუფლება მაშინ სათანადო სიმალღეზე რომ მდგარიყო და საზოგადოებრივი აზრის, მოსახლეობის მობილიზაციისთვის ემუშავა, ალბათ, შესაძლებელი იქნებოდა ამ სავალალო ფაქტის აცილება. სამწუხაროდ, არც ხელისუფლებას და არც საზოგადოებას მედგარი წინააღმდეგობა არ გამოუხატავს აგრესორისადმი, ანუ ეს გამოხატულება არ იყო იმ მასშტაბის, იმ ძალის, რომ გავლენა მოეხდინა პოლიტიკურ პროცესებზე. აშკარაა, რომ რაც ამ კუთხით საზოგადოების გარკვეულმა ნაწილმა თუ

ბისას აღწევდა. ამ მხრივ ძალიან მნიშვნელოვანი იყო ეროვნული გვარდიის და წითელარმიელების ერთობლივი ბრძოლა ბათუმის შენარჩუნებისთვის. სხვათა შორის, ისტორიკოსები ამბობენ, რომ ბათუმის მოვლენების შეფასება ხშირად ისტორიკოსების პრინციპების დარღვევით ხდება. საქმე ის გახლავთ, რომ ბათუმის ბედი გადაწყდა ჯერ კიდევ მოსკოვ-ანკარის მოლაპარაკების დროს, როდესაც თურქეთსა და რუსეთს შორის მოხდა გარიგება ტერიტორიულ და ეკონომიკურად. არ უნდა დავგავიწყდეს ისიც, რომ მოსკოვს გადაწყვეტილი ჰქონდა საქართველოს გასაბჭოება. ამ პროცესს რუსეთის გეოსტრატეგიული, გეოპოლიტიკურ და გეოეკონომიკური ინტერესები ედო საფუძველი. მაშინ რუსეთის იმპერიაში ნავთობის მომარაგების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ცენტრი ბაქო იყო, ეს ფაქტორი უკვე აისახებოდა ბათუმთან მიმართებაში. ნიშანდობლივია, რომ საქართველოს

1956 წლის 9 მარტს საოკუპაციო ჯარებმა ჩაახშეს ქართველთა მშვიდობიანი დემონსტრაციები. დავიწყებას არასდროს მიეცემა 1989 წლის 9 აპრილის მომიტინგეთა მრავალათასიანი დემონსტრაცია, რითაც ქართველები ხელისუფლებისგან სამშობლოს რუსეთის ოკუპაციისგან თავდასხნას ითხოვდნენ. კარგად გვახსოვს, რომ რუსმა სამხედროებმა ნიჩბებით ბარბაროსულად დაარბიეს მომიტინგეები, რამაც 24 მშვიდობიანი დემონსტრანტის სიცოცხლე შეიწირა. რუსეთის საქართველოსადმი ძალმომრეობის აპოგეა იყო 2008 წლის აგვისტოს მოვლენები. მან არა მხოლოდ აგრესია განახორციელა საქართველოს მიმართ, არამედ აფხაზეთის და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა აღიარა, ამიტომ ვიდრე არ მოხდება ოკუპირებული ტერიტორიების დეოკუპაცია, მანამდე საქართველო-რუსეთის ურთიერთობები ვერ დარეველირდება, რაც უპირველესად, რუსეთმა უნდა გააცნობიეროს და საქართველოს ინტერესების შესაბამისი ნაბიჯები გადადგას.

ქალ ძიუდოისტთა წარმატება

მანანა კიპიშვილი 598 24 94 97

გორში ორი დღის განმავლობაში მიმდინარეობდა საქართველოს ჩემპიონატი ძიუდოში, რომელშიც ხელგაჩაურის სასპორტო სკოლის 14 ძიუდოისტი გოგონა მონაწილეობდა. ჩვენმა სპორტსმენებმა შესანიშნავად აასპარეზეს - მათ სამი ოქრო, ორი ვერცხლი და ერთი ბრინჯაო დაისაკუთრეს.

რაც შეეხება გამარჯვებულებს, სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში და წონით კატეგორიაში პირველი ადგილი და ჩემპიონის ტიტული ნინო დიასამიძემ, ნინო დარჩიამ, მარიკა ფოთელიძემ მოიპოვეს. მეორე ადგილზე გავიდნენ და ვერცხლის მედლები დაისაკუთრეს ანა ბერიძემ და თამუნა დოლიძემ, ბრინჯაოს დასჯერდა ნინო ფოთელიძე.

- ძალიან კარგად იბრძოდნენ გოგონებმა და მსაჯთა მოწონებაც დაიმსახურეს, - გვით-

ხრა საქართველოს დამსახურებულმა მწვრთნელმა ჭიდაობა სამბოში, აჭარის ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ძიუდოში ნანი კირკიტაძემ.

ეს წელს ჩვენი გოგონების პირველი ოფიციალური მონაწილეობა იყო შეჯიბრებაში, თუმცა, როგორც მწვრთნელმა გვითხრა, ისინი პანდემიის დროსაც არ გაჩერებულან. თბილისში ხორციელდება პროგრამა „მომავალი ძიუდო - მოქნილი გზა წარმატებისკენ“, რომელსაც დავით ქვეციშვილი კურირებს, აღნიშნულ პროგრამაში მისი აღსაზრდელებიც არიან ჩართულები, ძირითადად, 2006, 2007 წლებში დაბადებული სპორტსმენები. მათ წვრთნა არ შეუჩერებიათ, რა თქმა უნდა, რეგულაციების სრული დაცვით. ამას გარდა, ისინი აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს პროგრამაშიც - „მასობრივი სპორტული სახეობების

განვითარებისთვის“ არიან ჩართულები. აღსანიშნავია, რომ ქალ ძიუდოისტებთან ასევე მუშაობს ახალგაზრდა პერსპექტიული მწვრთნელი მაღვინა კირკიტაძე.

სპორტსმენები მარიკა ფოთელიძე და ნინო დარჩია ახალსოფლის საჯარო სკოლის (დირექტორი - ტარიელ მიქელაძე) მოსწავლეები არიან. მათ დიდი თანადგომა აქვთ სკოლის ხელმძღვანელებისგან, ხელგაჩაურის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ხელგაჩაურის სასპორტო სკოლის მესვეურებისგან.

რაც შეეხება სამომავლო გეგმებს - საქართველოში წელს არაერთი შეჯიბრება დაგეგმილი, რომელშიც მონაწილეობას ჩვენი ქალი ძიუდოისტებიც მიიღებენ. მალე თურქეთში უმასპინძლებს საერთაშორისო ტურნირებს, რომლებშიც ჩვენი გოგონებიც ჩაერთვებიან. ამას გარდა, ანტალიაში ყოველი წლის მარტში „ანტალიის თასი“ თამაშდება. თუ პანდემიის გამო რამე არ შეიცვალა, ქართველი სპორტსმენები ამ ასპარეზობაშიც მიიღებენ მონაწილეობას. გორში ჩატარებულ საქართველოს ჩემპიონატზე საპრიზო ადგილზე გასული სპორტსმენები უკვე საქართველოს ნაკრების წევრები არიან და მომავალში სხვადასხვა დონის საერთაშორისო შეჯიბრებებზე სწორედ ისინი წარადგენენ საქართველოს.

როგორც ნანი კირკიტაძე ამბობს, ვარჯიშის პირობები ძალიან კარგი აქვთ. ყველა გვერდით უდგათ - სპორტის დეპარტამენტი, ხელგაჩაურის მერია, ხელგაჩაურის სასპორტო სკოლა, აჭარის ძიუდოს ფედერაცია.

ამ დღებში თურქეთში ჩატარდა ონლაინსემინარები, რომელშიც ქალბატონი ნინო მონაწილეობდა. ამის შემდეგ, საქართველო თურქეთში იმ პროგრამაში ჩართეს, რომელშიც არაერთი ქვეყანა მონაწილეობს. ეს არის ახალგაზრდა სპორტსმენთა ხელშეწყობის პროგრამა. იმართება საინტერესო შეჯიბრებები, რომელშიც ახალგაზრდები კარგ გამოცდილებას იღებენ. მარტში, ამ პრო-

გრამის ფარგლებში, ნანი კირკიტაძესთან ერთად 15 გოგონა გაემგზავრება თურქეთის ქალაქ ქიბრისში. მათი მასპინძლობის ხარჯებს თურქული მხარე გააღებს.

რუსმა ოლიგარქებმა 32 მილიარდი დოლარი დაკარგეს

რუსეთ-უკრაინის კრიზისის გამწვავების ფონზე უმდიდრესი რუსების ქონება მცირდება. საუბარია იმათ ქონებაზე, რომლებიც Bloomberg-ის 500 უმდიდრესი ადამიანების სიაში შედიან. წლის დასაწყისთან შედარებით, 23 რუსი მილიარდერის ქონება 32 მლრდ-ით არის შემცირებული და ამჟამად 343 მლრდ დოლარს შეადგენს.

გეოპოლიტიკური დაძაბულობა და დასავლეთის მხრიდან დაწესებული სანქციები პირდაპირ გავლენას ახდენს რუსეთის ეკონომიკაზე. გავრცელებული ინფორმაციით, ვლადიმერ პუტინის მეგობარმა გენადი ტიმჩენკომ, რომლის ქონების უდიდესი წილი გაზის მწარმოებელი რუსული კომპანია Novatek-ის წილის ფლობიდან მიიღო, მიმდინარე წლის დასაწყისიდან დღემდე 6,47 მილიარდი დოლარი დაკარგა. იმავე კომპანიის აქციონერია ლეონიდ მიხეილსონიც, რომლის ქონებაც წელს 6,23 მილიარდი დოლარით შემცირდა. რაც შეეხება „ლუკოილის“ ხელმძღვანელის ვაგიტ ალექსანდროვის ქონებას, ის 3,5 მილიარდით არის შემცირებული, რაც ენერჯოკომპანიის აქციების 17%-იან კლებას უკავშირდება.

აი, Bloomberg-ის უმდიდრესი ადამიანების რეიტინგში შემაჯავალი იმ ადამიანების სია, რომლებიც რუსეთის ფედერაციას წარმოადგენენ:

ვლადიმერ პოტანინი - ფლობს \$29,7 მილიარდს, მისი ქონება მიმდინარე წლის დასაწყისთან შედარებით შემცირებულია \$1,18 მილიარდით; ალექსეი მორდაშოვი - \$27,6 მლრდ, კლება - \$1,24 მლრდ; ვლადიმერ ლისინი - \$26,7 მლრდ, კლება - \$1,3 მლრდ; ლეონიდ მიხეილსონი - \$26,2 მლრდ, კლება - \$6,23 მლრდ; ალიშერ უშმანოვი - \$21,6 მლრდ, ზრდა - \$329 მლნ; ვაგიტ ალექსანდროვი - \$19,3 მლრდ, კლება - \$3,48 მლრდ; ანდრეი მელინიჩენკო - \$18,4 მლრდ, ზრდა - \$963 მლნ; ვიქტორ ველსკერლბერგი - \$17,4 მლრდ, კლება - \$1,04 მლრდ; გენადი ტიმჩენკო - \$16 მლრდ, კლება - \$6,47 მლრდ; რომან აბრამოვიჩი - \$15,4 მლრდ, კლება - \$2,58 მლრდ; სულეიმან კერომოვი - \$14,6 მლრდ, კლება - \$618 მლნ; მიხაილ პროხოროვი - \$13,7 მლრდ, კლება - \$305 მლნ; მიხაილ ფრიდმანი - \$12,5 მლრდ, კლება - \$1,47 მლრდ; ვიქტორ რაშნიკოვი - \$12,4 მლრდ, კლება - \$1,79 მლრდ; დიმიტრი რიბოლოვი - \$10,8 მლრდ, კლება - \$233 მლნ; ვიჩესლავ კანტორი - \$9,65 მლრდ, ზრდა - \$621 მლნ; გერმან ხანი - \$8,51 მლრდ, კლება - \$997 მლნ; ალექსანდერ აბრამოვი - \$8,08 მლრდ, კლება - \$1 მლრდ; ანდრეი გურბოვი - \$7,61 მლრდ, კლება - \$297 მლნ; ლეონიდ ფედუნინ - \$7,49 მლრდ, კლება - \$1,43 მლრდ; ისკანდარ მახმუდოვი - \$6,77 მლრდ, კლება - \$1,12 მლრდ; ალექსეი კუზმინი - \$6,4 მლრდ, კლება - \$764 მლნ; პიოტრ ავინი - \$5,93 მლრდ, კლება - \$488 მლნ.

ამირან ბუჩიქიძე

სმოვნა იაშა დიასამიძე

არიან ადამიანები, რომლებიც მთელი თავისი ცხოვრებისეული გამოცდილებით ქვეყნის საერთო საქმის უზაუღში ტრიალებენ, კეთილ საქმეებს აკეთებენ და ღირსეულ კვალს ტოვებენ.

ასეთ ადამიანთა შორის იყო საქართველოში აბსტრაქტული მათემატიკის ფუძემდებლის, აკადემიკოს გიორგი ჭოლოშვილის სკოლის ღირსეული წარმომადგენელი, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ემერიტუს პროფესორი იაშა დიასამიძე.

დაიბადა 1943 წლის 5 მაისს სოფელ მარადიდში. იგი ბავშვობიდანვე ჩაება შრომის ფერხულში. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ მუშაობდა კოლმეურნეობის რიგით წევრად, მოლარედ და ბუღალტრად. იყო გამორჩეული ხითხორო, ამზადებდა საბავშვო აკვნებს. ბევრს შეასწავლა ეს მადლიანი ხელობა. უანგაროდ ეხმარებოდა მეზობლებს. ცხოვრებამ ასწავლა იაშას ბრძოლაც და თმენაც, დანათლა სიკეთის კეთების უნარი და აკეთებდა კლდე, როგორც შეეძლო.

იაშა დიასამიძის კვლევის ძირითადი ობიექტი იყო გაერთიანების სრული ნახევარსფეროებთან განსაზღვრულ ბინარულ მართებთან სრული ნახევარსფეროები. მის შრომებში სრულად შესწავლილი ნახევარსფეროებში ელემენტთა მარცხნიდან და მარჯვნიდან გაყოფადობის პირობები და გრინის ეკვივალენტობები.

იაშა დიასამიძე არის რუსულ ენაზე გამოცემული მონოგრაფიის „ბინარული მართებულობა სრული ნახევარსფეროები“ ავტორი, რომელიც აღნიშნულ მიმართულებაში პირველია.

1956 წელს წარჩინებით დაამთავრა სოფელ მარადიდის რაჭულიანი სკოლა, 1958 წელს - აჭარისწყლის საშუალო სკოლა, 1960 წელს - აჭარის საკოლმეურნეო სკოლა, 1967 წელს - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი. 1976 წელს დაამთავრა ლენინგრადის გერკენის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ალგებრის კათედრის ასპირანტურა. 1982 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია კიევის შევჩენკოს სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, 2003 წელს კი სადოქტორო დისერტაცია - თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

იაშა დიასამიძე იყო თავისი საქმის პროფესიონალი, არაერთი თაობა აღუზარდა ქვეყანას. იგი ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მათემატიკის დეპარტამენტის თანამშრომელთა ასოციაციის უმრავლესობის პედაგოგი გახლდათ, ყოველთვის ზრუნავდა და ფიქრობდა მათემატიკის განვითარებაზე. მისი ხელმძღვანელობით აღიზარდა მათემატიკის ცხრა დოქტორი.

1968-1973 წლებში იყო ბათუმის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის მათემატიკის კათედრის ლაბორანტი. 1977-1992 წლებში ეკავა ასპირანტის, მასწავლებლის და დოცენტის თანამდებობები. 1992-2004 წლებში იყო მათემატიკის კათედრის დოცენტი, 2004 წლიდან - ამავე კათედრის პროფესორი, ხოლო 2021 წლიდან - მათემატიკის დეპარტამენტის ემერიტუს პროფესორი.

წვლილი, რომელიც იაშა დიასამიძემ შეიტანა მათემატიკური მეცნიერების საგანძურში, უდავოდ, მნიშვნელოვანია. ასევე, ძვირფასია ჩვენთვის მისი, როგორც პედაგოგის ნაყოფიერი მუშაობა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მათემატიკის დეპარტამენტში. იაშას ცხოვრება და მოღვაწეობა იმის მაგალითია, თუ როგორ უნდა იცხოვრო, რომ საზოგადოების პატივისცემა დაიმსახურო.

იაშა დიასამიძემ ქალბატონ ვიქტორიასთან ერთად შექმნა ლამაზი ოჯახი. ქვეყანას დაუტოვა ქალ-ვაჟი და ერთი შვილიშვილი.

დაჯილდოებული იყო ღირსების მედლით. წავიდა ჩვენგან თავისი ქვეყნის, კუთხისა და გვარის ღირსეული შვილი. მისი ცხოვრება და ღვაწლი სამშობლოსადმი უანგარო სამსახურის ჭეშმარიტი მაგალითია.

იაშა დიასამიძე როგორც მეცნიერი, პედაგოგი და კეთილშობილი პიროვნება, დიდხანს ემსახურებათ მის მეგობრებს, კოლეგებსა და სტუდენტებს.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მათემატიკის დეპარტამენტი

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარინა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიკი</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ აგებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.</p>	<p>გამომცემი - შპს «ბანკიტი აჭარა ლა ალპარია»</p> <p>კოორდინირებული მომსახურება - შპს «კოლორ პრინი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაქდაშაძის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლავის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>აიწყო ლა ჯაჰააღონლა</p> <p>გაზეთი აპარისი კომპ. ცენტრი</p> <p>დასაბუღავ ხელმოწერილია 23/02/22, 20 ოთხ.</p>	<p>ლიტერატორი</p> <p>გამუკა გერიკა</p>
---	---	---	--	--	--

მისი მუსიკალური შემოქმედების გზავნილი სიყვარული და თავისუფლებაა

666 აბულაძე 577 20 35 90

ძლიერი შინაგანი ენერჯეტიკა, საოცარი ხმის ტემპრი, სამსახიობო ოსტატობა - ეს მცირე ჩამონათვალია იმ თვისებებისა, რომლებიც ერთი ნახვით, ერთი მოსმენით მიგაჩვენებს მას და ხვდები, რომ შენ წინ დგას ხელოვანი, რომელიც არასდროს იმეორებს სხვის მიგნებებს, არასდროს არაფერს აკეთებს ზედამართულად. ხედავ თავისი როლით, სათქმელით როგორ გიბიძგებს პიროვნული ზრდისკენ და შენც ენდობი, მიჰყვები. მალნაზ აბულაძეს მართლაც, დასამახსოვრებელი როლებით ძალიან კარგად იცნობს ის საზოგადოება, ვისაც უყვარს თეატრი, კინო, თუმცა არის კიდევ ერთი მიმართულება, რომლითაც თავის ემოციებს - გულსტიკვილსა თუ სიხარულს ყველაზე მკვეთრად გვიზიარებს და ეს არის მუსიკა, მუსიკა - ცხოვრებასა და ყოველდღიურობასთან წილნაყარი.

მშობლიურ აჭარას ერთი თვის წინ სულ სხვა მიზეზით დაუბრუნდა, მაგრამ როგორც ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, აამღერა ბათუმში, ქალაქში, რომელიც ხელოვნება ყვავის და სადაც სხვანაირი სიყვარული იცინა, ეს ყველაფერი ერთად კი ქმნის ჰარმონიას მასში და უბიძგებს საკუთარი შინაგანი ემოციების გამოხატვისკენ. სწორედ ამის და ბათუმელი მეგობრების დახმარებით, რომ მალნაზ აბულაძეს ჩვენს ქალაქში უკვე მჭიდროდ ორი საღამო, სადაც მეგობარ მუსიკოსებთან: გიორგი ყვანასთან, ლაშა ქათამაძესთან და ნიკა აბაშაძესთან ერთად საოცარი მუსიკა შესთავაზა მსმენელს, არაუფრო დაუფიქრებელი წუთები.

„ურთიერთობა“ ასე ერქვა ბათუმის მუსიკალურ ცენტრში გამართულ მუსიკალურ საღამოს, სადაც ნამდვილად შედგა თბილი, საინტერესო და დასამახსოვრებელი ურთიერთობა, პანდემიის გამო ასე ძალიან რომ გვაკლია ხელოვნებისა და კულტურის მოყვარულთ.

მე ვარ მსახიობი და, ბუნებრივია, მიწევს სხვადასხვა როლის აღქმა, შესრულება, მაგრამ დღეს არც ერთი არ შევდივარ, ეს ჩემი პირადი სივრცეა, პირადი სათქმელი. საოცარი ემოციებით ვივსები, როცა აჭარაში ჩამოვდივარ. ამჯერადაც ასე მოხდა, სულ სხვა მიზეზებით ჩამოვდი, მაგრამ თვეზე მეტია აქ ვარ და ძალიან კარგი ადამიანების დახმარებით ორი მუსიკალური საღამო ჩავატარე, რისთვისაც მადლობას ვუხდები მათ. მართლაც, საოცარი საღამო გამოვიდა, შედგა ძალიან კარგი ურთიერთობა ჩვენსა და მყოფრებელს შორის, ეს ემოციები კი მიბიძგებს იქითკენ, რომ კიდევ უფრო მეტად გამოვხატო და მივიტანო საზოგადოებამდე ის, რაც ჩემშია. ჩემი მუსიკალური შემოქმედების გზავნილი სიყვარული და თავისუფლებაა, სწორედ ამ სათქმელით მივდივარ თითოეულ ჩემს მსმენელთან, მყოფრებელთან, - აღნიშნა მალნაზ აბულა-

ძემ. მალნაზ აბულაძის შემოქმედებაზე გვესაუბრა ბათუმელი მუსიკოსი ნიკო ბერიძე, რომლის თქმითაც, ამ არტისტის ჯერ კიდევ წლების წინათ, თბილისში, მარჯანიშვილის სცენაზე ნანახ სპექტაკლ „მთვრალ ალუბალში“ შესრულებული როლით მოიხიბლა, შემდეგ კი მიეცა შესაძლებლობა, კიდევ უფრო ახლოს გაეცნო და მოესმინა მისი მუსიკისთვის, რომლის მთავარი ძალა სიმართლის და სამართლიანობის სიყვარულია.

წლების წინათ გავიცანი მალნაზ აბულაძე, მახსოვს, როგორ აღფრთოვანებული ვიყავი მისი შესრულებით. მაშინ არც კი ვიცოდი რომ ის აჭარიდანაა, რაც ასე მემამყება დღეს. მისი ყველა როლი, გინდ თეატრში, გინდ კინოში, საოცრად დიდი ძალისა და ენერჯეტიკის მატარებელია, ის არის თავისი საქმის პროფესიონალი. რამდენიმე დღის წინ ჩამოვიდა ჩემი მეგობრის ბარში, სადაც ვუთხარი, როგორ ვაფასებ და მიყვარს. იქ დაუბრა რამდენიმე სიმღერა და ასე დაიბადა იდეა, რომ ბათუმელ მსმენელს მისცემოდა მისი მოსმენის შესაძლებლობა. მალნაზ აბულაძის მუსიკიდან სიმართლე, მამაკაცური ძარღვი მოდის. როგორც კინოსა და თეატრში, მუსიკაშიც თავისი ხელწერა აქვს. ვინც კარგად და სიღრმისეულად მოუსმენს მის სიმღერებს, მიხვდება, რისი თქმა სურს მუსიკოსს, რა პროტესტი აქვს და რისკენ მოგვიწოდებს ადამიანებს. მინდა უდიდესი წარმატება ვუსურვო მას და მადლობა გადავუხადო ყველა იმ წუთისთვის, ურთიერთობისთვის, რასაც ის სცენაზე, თუ სცენის მიღმა გვჩუქნის, - გვითხრა ნიკო ბერიძემ.

«ქართული კულტურის დღეები - ერევანი 2022»

ოთარ ცინცაძე 599 85 21 14

«საქართველოს სტუდენტური პარლამენტისა» და ა(ა)იპ «დამოუკიდებელ ბავშვთა და სტუდენტთა გაერთიანების» ორგანიზებით, «ქართული კულტურის დღეები - ერევანი 2022» გაიმართა

ლონისძიებში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკიდან წარგზავნილი ახალგაზრდები მონაწილეობდნენ. მათ შორის იყო შუახევის საჯარო სკოლის მეთერთმეტე კლასის მოსწავლე დინა ფუტყარაძე. იგი «აჭარასთან» საუბრობს.

- შუახევიდან ხუთნი ვიყავით. შუახევის მუნიციპალიტეტის მერიის მთავარი სპეციალისტი თამარ ხიმშიაშვილი, წარმატებული ახალგაზრდა მარიამ

მიქელაძე, საქართველოს სტუდენტური პარლამენტის წევრი მიაი მიქელაძე, შუახევის საჯარო სკოლის მოსწავლე ამანდა ზოიძე და მე. რამდენიმე წლის წინ აზერბაიჯანის რესპუბლიკაში ვიყავი. მაშინაც სახმელეთო ტრანსპორტით ვიმგზავრეთ და ახლაც. თვალწინ დავინახეთ ის სახეცვლილებები, რაც ამ ქვეყანაშია.

წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა ეჩმიადინისა და რიფსიმეს ტაძრების მონახულებამ. საქართველოს საპატრიარქოს წარმომადგენლებთან ერთად, შევხვდით სომხეთის რესპუბლიკის გრიგორიანული ეკლესიის წარმომადგენლებს. ერევანში სამი დღის განმავლობაში ვესწრებოდით ქართული ცეკვის, ღვინის, ტრადიციული კერძების, სიმღერის ვესტრივებს. საინტერესო და დაუფიქრებელი შეხვედრა გავვიმართა საქართველოს ელჩმა სომხეთის რესპუბლიკაში. დავემეგობრდით ერენელ თანატოლებს და ისინი აჭარაში მოვიპატივეთ. დაუფიქრებელი იყო გამოსაშვებობებელი საღამო, რომელზეც ჩვენი ელჩი სომხეთის რესპუბლიკაში და საქართველოს საპატრიარქოს წარმომადგენლებიც მოვიპატივეთ. საინტერესო რეპერტუარი წარმოგვიდგინეს ერევანსა და სხვა ქალაქებში მოქმედმა ანსამბლებმა. დასასრულ, ლონისძიების მონაწილეებს ორენოვანი დიპლომები გადმოგვცეს. ერევანსა და სომხეთის რესპუბლიკაში გატარებული დღეები თითოეული ჩვენგანის ცხოვრებაში საინტერესო და შინაარსიან მოვლენად დარჩება, - გვითხრა დინამ.

„ყველაფერს მიღწევ, როცა მოხლოვხვები და შრომისმოყვარე ხარ“

მე-6 კვირადიან

ფილმიც არის გადაღებული კლავდი კარდინალესა და მარჩელო მასტროიანის მონაწილეობით. წიგნი სხვადასხვა თემას მოიცავს: ფსიქოლოგიურს, რელიგიურს, პოლიტიკურს... ყველას ვურჩევ მის წაკითხვას. წიგნის თარგმანი დააფინანსა იტალიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ და, ასევე, დანა მარანიის მოთხრობათა კრებული - „ნემი ქმარი“, ხოლო ალექსანდრე ჰინეს რომანი „გასაღები რძეში“ - შვეიცარიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ. აქვე გიტყვი, რომ არც ერთი ეს მწერალი საქართველოში ცნობილი არ იყო. მათი შემოქმედება პირველად მე შემოვიტანე.

როგორც პედაგოგი, როგორ აფასებთ ახალ წიგნს „მონტესორის პედაგოგია და ახალი ტექნოლოგიები“?

- ძალიან კარგი წიგნია, მნიშვნელოვანი მომავალი „ციფრული თაობისთვის“. მისი წარდგენა მალე გაიმართება ქუთაისის საჯარო ბიბლიოთეკასა და გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. წიგნი საუბარია მონტესორის პედაგოგიის მიხედვით, როგორ მიმართულება შეიძლება მიეცეთ ახალ ტექნოლოგიებს, საზოგადოებას მათი სწორად გამოყენების მნიშვნელობა. მისი გამოცემა დააფინანსა ევროპის სამეცნიერო პუბლიკაციების სამდიონომ, იგი მურადხაძე იქნება პედაგოგიური ფაკულტეტისთვის, საერთოდ, პედაგოგებისთვის. მიხარია, რომ წილად მხვდა ისეთი წიგნის თარგმანა, რომელიც დააფიქრებს და გააერთიანებს პედაგოგებს (თუ, რა თქმა უნდა, განათლების სისტემა ამას მოინდომებს).

ერთაშორისო ლიტერატურული ფესტივალის „ხე-კართან“ მონაწილე იყავით. ეს ფესტივალი და აჭარაში მცხოვრები ადამიანები რა ადგილს დაიჭერენ თქვენს შემოქმედებაში?

- ამ ფესტივალმა დიდი და წარუშლელი შთაბეჭდილება დამიტოვა. უამრავი კარგი ადამიანი გავიცანი, დაემეგობრდი და მთიანი აჭარის ერთი აუწყრელი ბუნებითაც მოვიხიბლეთ. რომ არა ეს ფესტივალი, ამ შესანიშნავ ადგილებს ვერ ვნახავდი. ქელს ვიხრი მისი ორგანიზატორის, ბატონ ვახტანგ ბერიძის წინაშე - იშვიათი ადამიანია, პატრონი, თავის კუთხეში ლიტერატურისა და, საერთოდ, განათლების განვითარებისთვის ასე რომ იბრძვის. გავიცანი ბატონ ტარიელ ფუტყარაძის ოჯახს, დაგათვალიერე მისი სახლ-მუხეუმი. მოკლედ, მოხიბლული ვარ და მადლობა მინდა გადავუხადო მთიან აჭარას შესანიშნავი სტუმართმოყვარეობისთვის.

საბავშვო ჟურნალებში დაბეჭდილი ზღაპრები და მოთხრობები თქვენი ილუსტრირებულია. როდის დაიწყეთ ეს საქმიანობა?

- სიმართლე გითხრათ, წერა და ილუსტრირება ჩემი პედაგოგიური საქმიანობიდან გამომდინარე, სულ მიწვედა და მიყვარდა, მაგრამ ახლა სხვა სახე და მიმართულება მიეცა ამ ყველაფერს. მაშინ სკოლაში ვმუშაობდი, ახლა ჟურნალ-გაზეთებთან ვთანამშრომლობ.

პიროვნებები, რომლებმაც თქვენი შემოქმედების გზაზე ღირსეული კვალი დატოვეს...

- ასეთი არაერთია: ოჯახის წევრებიდან დაწყებული, პედაგოგებთან და კოლე-

გებთან დამთავრებულნი.

საყვარელი ფრაზა ან გამოთქმა.

- საყვარელზე მეტად, გასათვალისწინებელი ფრაზა: „არასოდეს თქვა არასოდეს“.

სხვის საქმეში თუ ერევით?

- თუ ეს ჩარევა სიკეთეს მოუტანს ადამიანს, რატომაც არა? კიდევ უფლებვარ და... არც ჩაგრეულვარ, შემთხვევის მიხედვით...

ჭორებს თუ უსმენით?

- ჭორსა და ბორცვ ადამიანებს არ ვუსმენ, ყურადღების გარეშე ვტოვებ. მე ჩემს საქმეს ვაკეთებ, მათთვის არ მცალია, არც არასოდეს მეცადა. შრომით დაკავებული მიუყვებოდი ყოველთვის ჩემს გზას.

ტყუილი თუ გითქვამთ?

- ტყუილის თქმა საერთოდ არ მიყვარს, მაგრამ ზოგჯერ დგება მომენტი, როცა რაღაც უნდა მოიტყუო, ვინმეს გული რომ არ ატკინო. კეთილ ტყუილს ვეძახი ამას. არიან ადამიანები, რომლებიც ტყუილებით ცხოვრობენ, მე მათთან ურთიერთობაც არ შემიძლია, კავშირს ვწყვეტ.

რამდენჯერ ნახეთ სიცილიაზე გულკანის ამოფრქვევა?

ლებსა და კერძო პირებს გადაეცემა.

კრატერში თუ ჩასულხართ და... შიში უფრო მოგძაღვობთ თუ ცნობისმოყვარეობა?

- ბევრჯერ, და არავითარი შიში არ მქონია. ცნობისმოყვარეობა მკლავდა, ისე მინდოდა ყველაფერი ჩემი თვლით მენახა და შევხებოდი. მიუხედავად იმისა, რომ არაერთხელ ჩავედი ჩამქრალ კრატერში, კიდევ ჩავიდოდი, კიდევ ამოვიტანდი გაცივებულ ლავასა და წამოვიდებდი ჩემს ქვეყანაში. ძალიან შთაბეჭდილი და საინტერესოა, იშვიათი განცდაა.

რა აქვთ საერთო იტალიელებსა და იმერელ ქართველებს?

- ბევრი რამ. ხასიათითა და გარეგნობით ძალიან ჰგვანან ერთმანეთს. ზოგჯერ მერევა კიდევ - ის კაცი საქართველოში მყავს ნანახი თუ იტალიაში-მეთქი? ქვეყნობითაც დიდი მსგავსებაა. საერთოდ, ადამიანური თვისებები ყველაგან ერთნაირია, მით უმეტეს, იტალიელებსა და ქართველებს შორის.

შვილებს არჩევანში რამდენად ერევით?

- შვილები თვითონ აირჩევენ, როცა დრო დადგება და თავად იქნებიან პასუხისმგებელნი. მე ისინი გავზარდე, აღვზარდე, რაც შემიძლო, გავაკეთე, დანარჩენი მათხება დამოკიდებულია. მე ჩემსას ვეტყვი, რა თქმა უნდა, ვურჩევ, მაგრამ საბოლოო გადაწყვეტილებას ისინი მიიღებენ.

ჩვენი ინტერვიუ გაზაფხულის დღესასწაულების წინ შედგა. როგორია მაიკო ტურაბელიძის, როგორც დედის როლი ცხოვრებაში?

- დედის როლი, ისევე როგორც მეუღლისა და შვილის, ჩემთვის ერთ-ერთი მთავარი შესასრულებელია. არასოდეს ამირიდებია თავი მისთვის, არ მიდალატია, პირიქით, ჩემი პირადი ცხოვრება გვერდზე გადამიდგია და მთელი დრო და ენერჯია დამითმია ოჯახისთვის.